

308277

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18 వ తేది శుక్రవారము.
ఆనందామ సంవత్సర భాద్ర పద బహుళ చతుర్థి ౧౪.

No. 153
సంచిక ౧౫౩

ఆనందా ఫౌంటేన్ వేనా.

౧౪ వన్నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొళాయి యున్నందువలన ఇంకి చాలాపట్టును. విద్యార్థులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాపనమును చేయకొందురు గాక. ఇయ్యది వెడల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపనగును. వెల. రు. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కాగితములు రకములు

ప్రాన్ కాగితములు, తెల్లకాగితములు, కలర్ కాగితములు, మరియు అనేక స్టేషనరీ సామానులు పెనపల్లు పేనాలు, పైప్ రైటింగు కాగితములు, లెడ్జర్ కాగితములు, ఇవి అన్నియు దొరకును. నలయువారలు క్రింద అడ్రెసునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ
ఆనందా ముద్రాలయము.
బ్రాడ్వే, మదరాస్.

THE MASTERPIECE OF
GEORGE W. M. REYNOLDS.
Printed in bold types on Superior
Glazed Paper.

The repeated wishes of many a lover of best modern fiction, both Indians and Europeans from several parts of India, Burma and Ceylon, have induced us to undertake presenting in neat attractive volumes, printed on superior glazed paper in bold and beautiful type the following famous Novels of The Immortal Reynolds.

The Soldier's Wife.
In two volumes, now ready with illustrations
Price For two Vols. Rs. 1-4-0 Postage As. 3. Extra.

The Faust. a Romance in two volumes. Each volume As 12. Postage As. 2.
The first volume of Faust is ready for sale and the second is in print and will be sent soon to the purchasers of the first.

Superior Watch Co.,
Post Box 167, (A) Madras. E

పోస్టేజి సహ ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును. ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుచెలిపి యున్నాము. కొరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.
వైద్యకాశ్రీ వాణిశంకర్ గోవిందజి.
ఆతంక నిగ్రహ భవధాలయము.
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

దినపత్రిక.

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముందును.	
చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0	8 మాసములకు రూ. 8-4-0
6 మాసములకు ,, 6-4-0	1 మాసమునకు ,, 1-2-0

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, మదరాసు.
ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,
రయిసు మిల్లులు,
పిండి మిల్లులు,
నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్తుక్రి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, స్కీములకు మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది.

మానదగ్గ ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు. మేము ఎంగిల్ బర్న్స్ లూలికేటింగు ఆయిలు లకు ఏజెంటులము.

చిరునామా:—
నెం 7, ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.
The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

మిక్కిలి చౌకధరలకు వేలము.

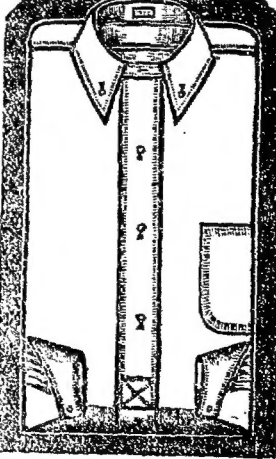
అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.
సీసా 1-కి 0-౩-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనెప్పుల మాన్పును. వాయుపుష్పోల్ల బాపును
సాంస్కృతికనెప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును
వనమూలికలచే హిందూదేశమంగు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.
పంచభాషచిటి చూచుకొనిన మోసము గలగద

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్టు బొంబాయి; లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, బార్లిటవున్ మద్రాసు.

బంగారువంటి యీసను యము తప్పవలను. సెప్టెంబరు నెల 1 తేది నుండి మొదలువెట్టబడియున్నది. అక్కడినుండి చౌకగా మాచొక్కాయాలు గయి ధానుకులను అమ్మివచ్చును.

మొదటితరం ట్విక్ వస్త్రాలు అణాలు 0-12-0
,, స్టాఫులు వస్త్రాలు 8-0-0

మీ యూరికి దగ్గరనున్న రైల్వేస్టాన్షుకేర్వచ్చివ్రాయుడు.
అందును ప్రేమింగు కంపెనీ,
37/38 రత్నబజారువీధి, మద్రాసు.
DON TRADING CO
Attan Bazar Road, Madras.

చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టబాక్సు నెం. ౨౬౪, మద్రాసు.

కలరాకు నిర్దోషధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణముగను స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గరకైలుప్రేమనును జెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ.వి. యస్.వి. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

ఔలిగ్రాం అడ్రసు
పండిట్, మదరాస్.

మెస్సర్స్ ప్యారి అండు కో.

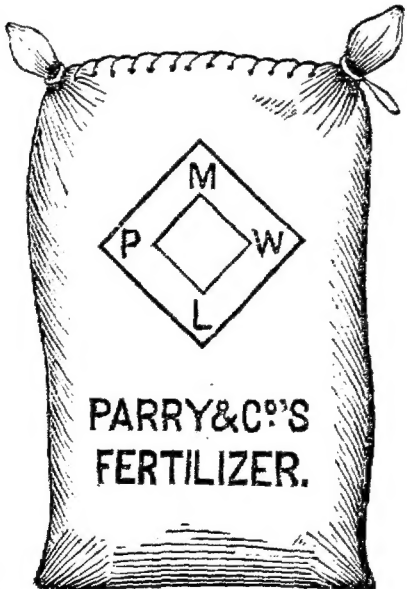
మేనేజింగు యేజింట్లు, ది ప్రెసిడెంట్ మెన్బర్సులవద్ద లిమిటెడ్ మద్రాసు.

పూర్ణమైన పంటలకు

ఈ క్రింద సూచించిన వైరుల
కును, ఇంకా ఇతరవైరులకును, అన్ని
విధములయిన వైరులకును, అయాథూ
ములనుసరించి అయా వైరులకు తగిన
యెరువులు తయారుచేయబడుచున్నవి.
అయా థూములనుండి బంపబడు ను
ట్లిన తనిఫ్ చేసి యీ యెరువులతయారు
చేయబడుచున్నవి. గాన ఫలితము
రెట్టింపగుటకు సంజీవించబనిలేదు.

ఈ విషయమును తెలుసుకొనువారు
మాగుంటూరు పోస్ట్ యేజింట్లనుండి
తెలిసికొనగలరు.

కరీమైరు, గోధుమ, పత్తి, నీలి, వేరు
శనగలు, సువర్ణలు, అముదాలు, కుసు
ములు. రాగి, సజ్జ, కొన్న, మొక్క
కొన్న, అకుకురలు, గడ్డ, చొప్ప

తగినయెరువులు!!

వైరా, అన్ని అపరదినములు చిలగ
డము, బంగాళాదుంపలు, పసుపు,
అల్లం, మిరపకాయలు, నీరుల్లి, వెల్లుల్లి,
వంకాయలు, ముల్లంగి, చిక్కుడుకాయ
బటాని, పొగాకు, చెఱుకు, తమలపాకు,
మిరియాలు, కొబ్బరిచెట్టు, తేయాకు,
కాఫీ, ఆరటి చెట్టు, దాక్షిణి, గ,
అంజూరు, పంపరపన, సరకుచెట్టు,
పొట్లకాయలు, గంజాయి చెట్టు,
అనాసకాయలు, పూలచెట్టు, బాదం
చెట్టు, అన్ని బాపతుల ఫలవృక్షములు,
మామిడిచెట్టు, దానిమ్మచెట్టు, గడ్డి,
ఎకపు పుస్తకములకును క్రయ
బాపితా మొదలగు వాటికి క్రింద
సూచించియుండు వైరిలాసమునకు
ప్రాయవలెను.

చీమకుర్తి బసవయ్య, మర్చంట్లు, పోస్ట్ యేజింట్లు గుంటూరుపోస్టు, గుంటూరుజిల్లా.

వనోపధి సారసవరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును.

శిశుపోట్లు, పాలవాయువుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన
నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
సద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు
వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సాహెబ్, ౧౪౪. ఫనస్వాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. Sahab, T. No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.
-Printed and l

లక్ష్మి.

బలవర్ధక బోషధము.

మెదడులో పటుత్వము లేకుండుట, స్త్రీలు పెట్టిగా
యేడ్చుట, మలబద్ధము, నిశ్శాస్త్రత, నిర్వ్యవస్థము, కన్నెముకలో
నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసకత్వము మొదలగు వానిని కుదిర్చి
శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును.
నెత్తురుకు, మెదడుకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసం
గును. మూడుబుట్టు వాడవలసినది. మూలార్థము నయమగును.
మీర కొత్తమనుష్యులయింట్లు కనపడును.

లక్ష్మి మియంటియందు ప్రతిదినముండుటవలన బలమును
సామర్థ్యమును, లేజన్యును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యము
మంచి దేహపటుత్వము యుండుటవలన గల జీవితేచ్ఛ నిది
యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మూడుబుట్టు విలువ 6-4-0
లక్ష్మి ట్రానిక్ మాత్రలు, 82 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0.
సోలు ఏజెంటులు లక్ష్మి హౌరు డ్రగ్ స్టోర్సు
నెం 106, మింట్ స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంట్లును ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)

అనుప్రాణ్దీయల కుద్దేశింపబడిన ఆత్మరపయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడవ
యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే.
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ
లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని
బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలో గూడినపుష్పతోట
లోనే గూర్చుంటుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయికముల
పుష్పములనుండి లీయబడిన ఆత్మర యొక్క సువాసననుభవిం
చుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వమని మీదగ్గి రున్న
సాఫుకీపరు నడుగవలయును వారితావున లేదని మాటప్రా
యుడు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
క్లబ్ బొమ్మ ఆత్మరగల వెడ్డెసులు బుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరలో
మరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ టాడుచుండు కార్డులు డబ్బు 1-కి
0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.

సోలు ఏజెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్
కెమికల్ కంపెనీ, 155 కామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంటు:- మెహత పురుషోత్తం మూర్తి
నెం 29, వై నాబజారు రోడ్డు, పునరు బజారుసమీపం మదరాసు.

నర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవించి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల
అతిరహస్యత్ర జౌషధము. దీనిప్రభావము కనుగొన
వలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు
కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస
కత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. భక్త్యోగ్రిహ
దుర్వినియోగముచేతను మాత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి
అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజావంటిది. రక్తమును
కుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును
కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట
నాళనము చేయుటలో సంజీవించిది. "నర్వజీవన్" ఇది
స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నుపయో
గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృధాప్యము నశించి
మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14) కలియుగభీమ.
16 కృష్ణపు మొదలిపిడి, తిరువల్లిక్కిణి మదరాసు.

గోల్డ్ కంపెనీవారి బొటన్ ప్రేలి ముద్రపెట్టెలు.

చాలా ప్రసిద్ధిగాంచినది. వందలు
వందలు విక్రయము. వెల పెట్టె 1-కి
రు 1-4-0 పోస్టాఫర్సు వేరు ప్రాంమిసరి
నోట్లు మొదలగువాటిమీద నిశానిదార్ల
చే చేతిముద్ర వేయుట సర్వత్ర ఆవలం
బించుచున్నాడు. వర్తకులు, షేడర్లు,
యినాందార్లు మున్నగు వారికి మిగుల
ఉపయోగము.

గోల్డ్ కంపెనీ, గుంటూరు.

పండ్ల పాడి.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.
పంటినుష్ణులకు దివ్యావధము. సువాసనగలిగి
ఉండును. సర్వసామాన్యముగవాడుటకు దగిఉన్నది
అమృతాంజనుమిది పోర్టు బొంబాయి.

పోగయోడల రాకపోకలు.

చెన్నై పురిసాక్షాతమునగు మున్నెవి.

1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18-వ తేది

క్రమం పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయేడి స్థలము.	తేది.
చాన్ డా	కోలంబూ	4 ఆగష్టు	—	—
క్లాన్ ఫిరా సాన్	లివర్ పూలు	14	కలకత్తా	28 సెప్టె
జెయిడా	రంగూను	15	రంగూను	—
చుప్రా	లండను	15	—	—

రానున్నవి.

బహదూర్	బొంబాయి	16 సెప్టెం	కలకత్తా	16 సెప్టెం
పి. ఆప్పారావు	ప్రెయిట్టన్	16	ప్రెయిట్టన్	—
కన్ ఫర్ వాన్	గాలి	24	లండను	26
క్వెన్ ఆమిలియా	కలకత్తా	25	బొంబాయి	26

ఈ తేదీలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18-వ తేది

ప్రదేశములు.	సెప్టెం 18 తేది, ఉదయం 8 గంటలకు వాతావరణము	ఉదయం 24 గంటలలో		తేదీని 24 గంటలలో		వర్ష పాతము.
		అల్ప, నీడను ఉష్ణోగ్రత.	అధిక ఉష్ణోగ్రత.	అధిక ఉష్ణోగ్రత.	అల్ప ఉష్ణోగ్రత.	
గోపాలపురము	29.825	86.9	77.2	...	51.92	28.25
వాళేరు	29.837	80.8	72.4	2.47	37.94	22.84
కాకినాడ	29.866	81.9	75.7	0.08	27.50	21.50
బంగళూరు	29.844	84.8	78.2	0.04	24.37	23.04
గుంటూరు	...	87.0	77.0	0.11	20.40	...
నెల్లూరు	29.834	87.2	76.9	...	12.17	10.94
మద్రాసు	29.850	90.2	79.2	...	19.64	15.56
కడప	29.854	85.8	76.8	...	25.76	14.61
నాగపట్టణము	3.848	93.8	77.5	...	11.37	11.92
కోలంబూ	3.858	88.1	76.8	0.04	35.87	40.15
తిరువనంతపురము	3.826	87.4	76.8	...	43.17	39.99
కొచ్చిక్	29.845	87.6	76.6	...	81.86	86.11
కల్లికోట	29.826	85.4	75.1	...	95.22	97.77
మంగళూరు	29.849	88.6	75.1	0.08	24.42	18.22
బొంబాయి	29.721	84.2	79.0	0.06	73.91	66.38
హైదరాబాదు	29.811	84.5	70.3	0.08	69.72	23.63
ఆనంతపురము	...	83.2	73.6	...	12.25	11.59
బళ్లారి	29.823	93.2	72.2	...	7.88	19.79
కర్నూలు	29.858	90.5	73.6	0.48	28.44	19.14
కడప	29.829	92.8	76.1	...	17.09	17.99
బెంగళూరు	29.845	86.3	65.7	...	17.95	22.18
కొడైకనాలు	22.190	67.1	61.4	...	30.51	30.48
ఉదకమండలము	23.006	67.1	47.0	...	28.27	35.42
కోయంబట్టూరు	29.865	90.2	68.9	...	8.56	8.99
నెల్లూరు	29.821	89.3	75.2	...	18.81	23.76
నేలము	29.860	93.0	75.8	...	19.30	24.83
తిరుచనాపల్లి	29.878	90.1	77.6	...	9.11	14.69
పుదుకోట	29.853	91.9	77.5	...	18.30	18.44
మధుర	29.870	95.1	76.1	...	11.85	15.65
తిరునల్వేలి	1.08	6.56

దీప్తికలముయొక్క పశ్చిమోత్తరభాగమున వాయు భారము హెచ్చినది. రాజధానియందెల్ల బహు తేలికయైన గాడ్పులు వీచుచున్నవి. సర్కారులలో రాజధానిదక్షిణ మునను, వేడిమిక్కువగానున్నది. తూర్పు భాగమునను, ఉత్తరము నను, వేడిమిసామాన్యస్థితికి లెక్కవచ్చుచున్నది. అధికముగా గలదు. మలబారులో వాయువు ఎడమయియున్నది. వర్షములేదు. అచ్చట మబ్బులు విడిపోయినవి. ఇతరచోట్ల మబ్బులున్నవి. ఉత్తరమునదప్ప వర్షములేదు. నిన్న వాతేలో 2.47 అంగుళముల వాన కురిసినది. రాజధానియందు గాలివానలు పట్ట వచ్చును.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న, వాతావరణాశ్రద్ధాదు.

వృత్తాంతములు.

ఆర్థికసన్నాతము:— ఆర్థికసన్నాతములో రేపురాత్రి నాట్యముజరుగును.

శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ:— శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ ఈ దేవస్థానము యొక్క మేనేజింగు కమిటీవారు యాధ్యములో నాన్ల్యూలకు జయముకలుగుటకై నకరగహహోమమును చేయించిరి.

దెజవాడ సబకోర్టు:— ఆకోర్టు 1 వ డివిజన్లో ఆటు నెలల వఱకు ఒక టెంపరరీ సబ్జుడ్జును షేట్టుటకు దొరకవ మువారు తీర్మానించిరి.

చెన్నై పురిలో కలరా:— చింతాడిపేట, చాకలపేట, తిరువల్లిక్కేడి, పురుషేట, మున్నెడిలో ప్రజల కలరాచే విశేషముగ చనిపోవుచున్నారు.

భాగవత తత్వబోధినీసభ:— సామంతాపేటలో హిందూ ధియోలాజికలు స్కూలులో తత్వశాస్త్రము పండిత. టి. లక్ష్మణాచార్యయ్యగారు తులశీభారత్యార్థ చరిత్రము కాలక్షేపము చేయుచురు.

కారదా శ్రీ సమాజము:— ఈ సమాజమువారిసభ 19వ తేది శనివారము సాయంకాలము 3 గంటలమొదలు 5 గంటలవరకు తిరువల్లిక్కేడిలోని తులసింగరెవమాళ్ కోవెల వీధిలోని బోధనాధిపతి పాఠశాలయందు జరుగును.

దాచేపల్లిసభ:— మాపురపండులో కల్ ఫండు గ్రంథం హాల్లో 4 తేదిన గొప్పసభ జరిగినది. దీనికి తహసీల్దారు గారు ఆధిపత్యము వహించిరి. గవర్నరుగారు ఏర్పరచిన సంగ్రామ సహాయాధికీరు 140 లు చందాలు వేయబడినవి.

రాయదుర్గం రిడింగురూము:— దీని ప్రెసిడెంటు ఎమ్. రామానుజాచారి బి. ఏ. గారు నేలపురై పోవుటకై వారికి నెల 6 వ తేది నొకవిందు జరుపబడినది. ఆచార్యులవారి సుగుణముగూర్చి సభ్యుల నేరాలు ముచ్చటించిరి. రాత్రినాటక మొకటి ప్రదర్శింపబడినది.

కర్నూలు పురశ్రీల సభ:— ఈ నెల 9 వ తేది బుధ వారము సాయంకాలము 6 గంటలవారి గృహమందు శ్రీల సభయొకటి జరుపబడినది. వర్షాకా దొరసానిగారు ఆగ్రాస నాధిపత్యమును వహించిరి. యుద్ధాధికీరై 50 రూపాయలు చందాలు వేయబడినవి.

చేతంచెల్ల గ్రామమేజిస్ట్రేటుగారికి బహుమతి:— చెల్లూరుమామిడినెలకు జరిగిన ఆల్బర్ట్లో చేతంచెల్ల రెడ్డిగారు ధైర్యసాహసములతో పరిచేసినందుకై జిల్లా కలెక్టరుగారు 25-0-0 లు వెలగల బంగారపుటకుకాక్కు చేయించిరి. ఈ మెడల్తోడ కలెక్టరుగారు 5 వ తేదిని రెడ్డిగారికి సగిరి.

ఉద్యోగిగల నిర్ణయము:— డి.ఎన్.ఎ.లోను, రాజ్యసభలోను గంజాముజిల్లాలోను, కృష్ణాజిల్లాలోను, పెండ్యురనుగారు గో సముకలెక్టరులుగను, ఎఫ్. ఎ. కోల్ రెడ్డిగారు: జిల్లాజడ్జిగారు, పాదరింగురూముగారు దెజవాడ గను, మల్లికార్జునగారు గుంటూరుజిల్లా కలె మింపబడిరి.

బికోపాయధర్మి, ఏలూరు:— ఈ నెల 1 వ తేది పురమందిరమున ఆనందీరావు బహదూర్ ద్రరావు పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినసభ: విస్సన్న పేట యెచ్చేలు ప్రాంతములందు, గొప్పనర్తకులును ఆరు శ్రీమోతే గంగరాజుగారు వారి వికాలహృదయమును జూపిరు 500 లు విరాళమొసగిరి. అనియొకరు వ్రాయుచున్నారు.

బుచ్చిరెడ్డిసాలెము. పతన మందిరము:— ఈ నెల 18 వ తేది సాయంకాలము బుచ్చిరెడ్డిసాలెలోని పతన మందిరము యొక్క ద్వితీయ వార్షికోత్సవ సభ డి. వేంకటాచలయ్యగారి యాధిపత్యము క్రింద నెరవేరినది. పరశూరెడ్డిగారు పతన మందిరముయొక్క కార్యవివేదమును చేసిరి. కొందరు సభ్యులు పతనమందిరమును గురించి చక్కగా నుపన్యసించిన తరువాత ఆగ్రాసనాధిపతిగారి హితోపదేశముతో సభముగిసెను.

ఆత్మహత్య:— 15 వ తేది ఉదయము రమా 11 గంటలకు తులసి నాయకు ఆనువారు ఏ కాంబరేళ్ళోగ జేవాలయము లోని నూతనగృహ వెళ్ళుటకై కడమలముగా సంగతిసందర్భములనుదేవాలయములోనికి వెళ్ళుచుండగా దాని మీద ధర్మకర్త పోలీసువారికి రిపోర్టుచేయగా వారుకచ్చి శవమును బయటికితీసి విచారణచేసిరిగాని దువ్వయినది తేలలేదు. శరీరముమీద బెట్టులు మున్నగునవేయియు లేవు. రమామి 30 సంవత్సరములుండును. హిందువు, పురుషుడు.

ఆంధ్రవాణిపుస్తకభాండాగారము, పెద్దచెరుకూరు:— మాపురజమలలో కొందరము కలిసి మాశక్తికొలిపి కృషి చేయ నుద్యమించి వైపేరుతో పోకపుస్తకభాండాగారమును నెలకొల్పిరి. ఇందు సభ్యజనము మహారాజపడునట్టివియు, సభ్యామజ్జానముగల శ్రీపురుషులేని సుసంపన్న పరిమళుకన వగు సుప్రసిద్ధ మహాపురుషుల జీవితములు, నాటకములు, నవలలు మొత్తము 125 పుస్తకము లిందుంచినారు. అని ఉప్పులూరి లక్ష్మీనరసింహ శర్మగారు వ్రాయుచున్నారు.

సూర్యమేజిస్ట్రేటు చిక్కులో నుండుట:— డి.జి.కా రాటూజిల్లా మహాసభ మేజిస్ట్రేటు నారాయణస్వామి మొదలియారు జింజిలోనుండినపుడు లంచములు పుచ్చుకొనెనని యాతనిమీద రిపోర్టు చేయబడగా, జిల్లాలో మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి, జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారికి రిపోర్టుపంపిరి. వారు దానిని దొరతనమువారికి పంపిరి. దొరతనమువారు (డిస్సామెంటు) విచారణ కుత్తరు వొసగి, మొదలియారును సస్పెండుచేసిరి. డిజిటికలెక్టరు నిర్దేశించుగారు విచారణ జరగించుచురు.

కృష్ణామండల సంస్కరణ సభ:— ఈ నెల 7-వ తేదీన ఆక్టోబరు 24, 25 తేదీలలో జరుగనున్న మండల సంస్కరణ సంస్కరణసభ కొక సన్మానసంఘ మేర్పాటుచునిమిక్కిలొక సభ పురమందిరమున జరుపబడెను. వేంకటరెడ్డి నాయకుగారు పితమలంకరించిరి. ఈ సభ కృష్ణానాధిపతిగ ఇంకను ఎవరి నెత్తుకొనవలయునను విచారణలో నున్నది. నాయకుగారే సన్మాన సభాధ్యక్షులుగ నియమింప బడిరి. రా. వేంకట సంతకరావుగారు బి. ఏ. మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహ శర్మ, గ్రంథి రాయమూర్తి, మాజీటి సుబ్బారావు, వె. కృష్ణమూర్తి గార్లు, కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రాజాంబాలికా పాఠశాల:— ఈ నెల 6 వ తేదిని మా గ్రామములోని జార్జి కావో నేషనుహాల్లోడి డ్రిప్టు మున్నగుగా గంజాము ఆయ్యంగారి యాధిపత్యముక్రింద విద్యా లికలకు బహుమానము లిచ్చుటకై ఒక గాథురగారు స్కూలులోనున్న జరిపిరి.

కొత్తపాత పోలికలు రాకుండునని కచ్చికోల్లూస

కల
గల
భూస్వా
మండలము
పంతు నెల్లిం
అవనిగడ్డ తాల
రివర్ కన్ సర్వె
తాలూకావార
ప్రయత్నించిన
అవనిగడ్డ తాల
చున్నాడను. ఆ

పురాణములు--ఇతిహాసములు.

వినిని సవరించుట కొక సూచన.

హిందూపుటల సనాతన ధర్మావలంబకులకు అనగాభారతీయులకు, తెనుగుమతముయొక్క పునాదికే భంగము కలిగించు విషయములకున్ని మరణోపదేశములును పూర్వములుగా నుండెను. కాని హిందూమతమునకు ముఖ్యవసరమగు నొక విషయమును గమనించుటకు వివేకవంతులగు స్వయంతోదరులకు శ్రద్ధతో కోరుచున్నాను. అది ఏదీయినన కొన్ని మామూల వలనను కొన్నిటిని చేర్చుటవలనను పురాణములను నిలిపాసములును దేశమందు వేరువేరు భాగములయందు వెవ్వేలుగా చదువబడుచున్నవి. వీనిలో మిక్కిలి దారుణములగు పౌర ధాటులను సవరించుటకు మనమందరమును కలసి పనిచేయువలసివలె ఆవశ్యకత కలదు.

పురాణములయల్లో విదేశీయ విషయములు కలవని ఋషిపుత్రులును విశేషవివరణమునకుబానుట అనవసరము. గ్రంథభాగమునకు అన్యముంపనివేగాక కేవలము వ్యతిరేక భావములగు విషయములను వెల్లడించు భాగములుకూడ మన గ్రంథములలో నున్నవని బాగుగాకతతో చదువు వారందరికిని గోచరింపకమానదు. అయినను నీవిషయమున ప్రాకృష్టిచదేశములలోని విద్యావిశారదు లేకాభిప్రాయాలై యున్నారని నుడివిన చాలును. కొన్ని సందర్భములలో కొన్ని ప్రకరణములు ప్రకరణములలో చేర్చబడిన వనియు మరికొన్నిచోట్ల కొన్నిప్రకరణములు ప్రకరణములే తీసివేయబడినవనియును తోచుచున్నది. ఏలయన గ్రంథానుక్రమణికలో విశేషముగా నుండలేదు. సజాతీయములైన గ్రంథములలో భాగములలో నట్టిభాగములు సరిపోవుటలేదు. మరియు భక్త్యువ్యభివృద్ధి విషయమునను వైఖిలోను విశేషభేద మగువడుచుండుట మరియొక నిదర్శనము. కొన్నిగ్రంథములలో విడి వొక్కములు మాత్రము భేదముగా నుండుటగాక ప్రకరణములే వేరుగానున్నవి. వంగదేశములలోను వాదకాసిలోను వాల్మీకి రామాయణమున నిట్టి భేదముండుట యొకదృష్టాంతము. భరతఖండమున వేర్వేలు ప్రదేశములయందు ముద్రింపబడుచున్న గ్రంథములనుబట్టి ఆప్రదేశములలోని పురాణములలో నెట్టి భేదమున్నదో తెలుచున్నది.

ఇది యీవిధముగానుండుట వింతకాదు. మద్రాసుప్రకాశకులు వ్యాపించిన పిమ్మట ప్రచురింపబడిన అంగ్లవాఙ్మయము నందలి యుక్తమ గ్రంథములలో గూడ పాఠాంతరము లగుపడుచుండుట చూచి విద్యార్థులు విమర్శనాకలవరపడుచుండిరి. మన పురాణ గ్రంథనామ పుట్టుటకు ముందెన్ని శతాబ్దములు గానెడినవి. కొన్ని శతాబ్దములు గానెడినవి.

పతేయు చున్నది. సానుభూతి విరహితులగు విమర్శకుల కవియనకాశములనుసమకూర్చుచున్న వి. ఇంకను ఇట్టియపాయముల నెన్నిటివో యవి కలిగించుచున్నవి. అవి స్పష్టముగ గోచరించునవియే యగుటచే వివరములు యవసరము. మతోద్బోధక విషయములు పోయినవ్యతిరేకవిషయములు గ్రంథమున తొచ్చియున్నవి.

కాన విద్యాధికులగు హిందూపుట వానియందలి మతగౌరవము క్షీణించుటకును వాగ్రంథములకు విశ్వసించు వంతులు కునుగూడ నవకాశము కలదు. తమతమ మతములను వ్యాపింప చేయుట కితరమతములవారు లెక్కలేని ధనమును కురిపించుటయే కాక తమ శక్తి సంతయును ధారపోయుట లేదా? అట్టిచో దుష్టభాగములను తొలగించి మన మన మతిగ్రంథములను నిర్దుష్టము లావరించుటకు మనము కొంచెమైన ధనమును, కాలమును వినియోగింపగూడదా? పురాణములు ఉపపురాణములు మహాపురాణములు రామాయణము మహాభారతము హరివంశము యోగవాళివ్రతము మొదలగు వానికి అచ్చులైనను వ్రాతలోను వేరువేలు భాగములలోనున్న వేరువేలు ప్రతులను సంపాదించి సరిచూచి సవరింపవలసినవగు విషయములను తొలగించి నిర్దుష్ట ప్రతుల నేర్పరుచుటకు లగిన సామర్థ్యమును ధనమును వినియోగించుట మన కందరాలనిపనిగాదు. ఈ నిర్దుష్టములగు గ్రంథముల ప్రతులు సిద్ధమగువరకును మనదేశమందు గలగొప్ప పండితులమందలి యొకటి సమకూర్చివారిని మనము పోషింపవలెనను.

రానున్న హరిద్వార యాత్రాసమయమున భారతభర్తృ మహామండలివారి కాకసభ నేర్పరిచి ఆసభలో ముఖ్యముగ విమర్శింపగోరు విషయములను వివరముగా గూడచేర్చుట కార్యసాధకమని నను ముఖ్యమైనవని ననుభవము దేశమందన్ని భాగములనుండియు విద్యాధికులు పేకకండు విచ్చేయుదురుగావున కార్యక్రమము-సాధనము-చేయవలసిన విధానము-మరియితర వివరములను-సరిగా నిర్ధారణచేయబడుటకును, మహామండలివారి పరిశీలనకింద వ్యవహార నిర్వహణమున కొక స్థానికసంఘ మేర్పరుచుటకు సావకాశముకలదు. ఈసవరణము సంపూర్ణమగుట కధమము పదియేండ్లు పట్టుననియు అందుల కించుమించుగ 2 లక్షలు వ్యయమగుననియు తోచుచున్నది. అంతకొర కొకనిధి నేర్పరచియో నెలకు వేయిరూపాయలకు తక్కువగాని నెల చందాల నేర్పరచియో కావలసినధనము సమకూర్చవచ్చును. అట్టియేర్పాటు జరిగినచో నాశక్తికలిగి నేనుకూడ ధకసహాయము చేయుటకు సిద్ధముగా నున్నాను. ఈఏర్పాటునకు మహాధీశులు-సంస్థానాధిపతులు-పృథ్వికుటుంబములవారు, జనవశికరముగల హిందూపుటందరును యడ నంగీకరించి తమసానుభూతిని సహాయము నొసంగినచో వారు రెండులక్షల రూపాయలను సమకూర్చి నిశ్చయమునను 1,80,000 పోగుచేయుభారము వారు పట్టును నేను 20,000 మొత్తముగగాని నెలకు మల వంతున ప్రతి నెలకునుగాని యిచ్చుటకు న్నును. ఈవిషయమున నట్టిప్రయత్న మేదైన సమయ మానున్న మైది. మనమింకను నుగ నిన యూరకొనినచో తప్పక దీనికంతర సభానిశ్చయము.

మన సర్వజనులకు తమతమ యభిప్రాయము వారణాసియందున్న మహామండల ప్రధానమ గాని, పంప ప్రార్థితులు. లానాగాను-ఈట్లు అండ వెస్తుపత్రికలో.

మా? వారాశాస్త్రమా?

III

మారస్వామిశాస్త్రి వి. పి. గాడిల్లు వ్రాయుచున్నది:-

ఈ విషయముగూర్చి తమపత్రికకు మున్నొకలేఖ వ్రాసియుంటిని. అవకష్టములగు నంశములనుండేర్చి మరియొక లేఖయు వ్రాయునుంటిని. ఇంతలోనే నేను మొదటిలేఖను భాషాభిమానులగు మహామహాలాకరు మహాకవిగారికి పాత్రకరించిరి. ప్రస్తుతము నాంధ్రలోక మొంత ప్రేల్మొందియున్నదియు దీని వలన బ్రత్యక్షముగాగలదు. విమర్శకులు తమపేరు తెలియనిచ్చినవారు కాదు. పేరు తెలివిన వదియ మిత్రకోటిలోనివారని యెరింగిన పరమసంతోషముం బొందియుండును. అట్లుకానిచో క్రొత్తమైత్రికి గొంతయైన యాధార మేర్పడియుండును. ఆ భాగ్యము లభించినదిగాదు. ఈలేఖయందు వారిని 'విమర్శకులని' నరేకించువాడను.

నేను వ్రాసినవిషయములను తద్బలగువారు విమర్శింపవలయునని యుత్సాహపడవలయుంటిని గాన విమర్శకులకు నే నెంతయు కృతజ్ఞుడనైయుంటిని. కాని, వారివిమర్శనాపేటికలోని మొదటి "కాని" (దానియందు కానులేగాని రూపాయలు సవరణలు విశేషించియున్నట్లులేను) దెబ్బతోడనే నన్ను నిరుత్తరునిగాజేసి నిలవజేటి, నాకు విస్ఫుటిగూడ గలిగింపవలయుననియు కోరియ్యిరి. వీరివ్రాతయందు యత్నించినట్లు ణములేవండిన, దానియెడ వారి కోర్కె సఫలమగునట్లు వర్తించియుండును. గుణలేశమునైనను స్వీకరింపవలయుగదా?

విమర్శకులవారు చిత్రములను సంగతులు కావలసినన్ని యద్భుతముగా వ్రాసియున్నారు. కొన్నింటిని బరిశీలింతును.

మొదటిది:- అభిమానులుచే గుణము సాధించుట. ఎట్లన ప్రస్తాన ప్రయమాదిగాగల లోకోత్తర గ్రంథము లసంఖ్యాకంబులుగ రచించి సార్వభౌమికమగు శాశ్వత కీర్తిని గడించిన శంకరాదులగు వేదాంత బోధకులగు యతీంద్రుల బోడితలకాయలు విమర్శక శిష్యాములగు రామలింగారెడ్డిగారి సమ్మెట ప్రేటులకు బ్రద్దలయి వేయి వేయి చక్కలగు చుండగా, లక్ష్యులక్ష్యగ్రంథకేతంబులు రచించినవతికెక్కిన పూర్వపుటాలంకారముల శరీరములు వారివిమర్శనా వైశిష్ట్యమునకు శకలిభూతిములగు చుండగా, ధర్మకాస్త్ర ప్రోక్తలలో నాది పురుషులును జగద్వంద్యులునగు మన్వాది మహర్షులు వారి దృష్టిని ధర్మకూన్యలై పరగుచుండగా, యోగ శాస్త్రోద్ధారకులగు పతంజలి మొదలగు యోగీశ్వరులు చేయు యోగధారణలు వీరికి దుర్బంధప్రశయము చేయుచుండగా, పూర్వకాలపు ఆర్థకాస్త్రములందలి బోధలు (జలనోరుగట్టి రాజులు ద్రవ్యము దోచుకొను పద్ధతులుగా వీరికి దోషమండగా, కన్నులార కాచుచు రెడ్డిగారు మూడుగ్రంథములు రచించినారు. కావున వారి వ్రాతలందు పౌర ధాటులుండవు. ఉన్నవని నమీకు తెలివితేదు. నోరు మూయుడు." అని చిరుదము ను జేరించి వ్రాయుటకు మన విమర్శకులకుచే నెట్లాడెనో? ఆహా! విమర్శకులవారి యభిమానమంతయు రెడ్డిగారిలోపములందే గాని పశంసార్థములగు గుణములయందు నున్నట్లులేదు. ఇట్లు విమర్శకుల నోరుమూయుననుచుండ వత్తానీతనము భాషించి రామలింగారెడ్డిగారికి నైతము ఇంచుక బాధగలుగునని తోచుచున్నది. వాంఛిత సాగస్వతములుగాక ద్వితీయపురుషార్థ ప్రధాన నిదర్శనములుగాముల, నిరుపమాన వైదుష్య కాశ్యల్యములకు ంభ్రావయందు రచింప" లేదని యెవరుచెప్పిరి? వారు పురుషాత్మలైరికాస్త్రములరచించియే విమర్శకుల ప్రశంసములు సాధువు అందుచే వారు చక్కగ బ్రయోగింపని సాధువా కాదా? రెట్లగును? "ఆర్థకాస్త్రము" అనునట్టి గ్రంథములు వ్రాసిరా అనునదియే ప్రశ్న. వారు అనేక గ్రంథములు వ్రాసిరా లేదా అనికా... దీని సాధుత్వమునో ఆసాధుత్వమునో సాధించుట - స్తోతరములులేనపుడు వీరి వైరుహ్యాధికములు కొన్ని మూలకు బలము నియ్యవచ్చునేగాని, మార్గాంతరములను పుడు దానితో నావశ్యకములేదు. నాలుగైదుగాదు, నూరు గ్రంథములు రచించినను, సునిశ్చితార్థమగు శబ్దమునకు వేటొక యర్థము గలుగబోదు. అట్లు గల్పించుట న్యాయము కాజాలదు. ఇంతటికిని రామలింగారెడ్డిగారి గూర్చి గాని వారు నిర్మించిన వాఙ్మయమునందలి గుణదోషముల గూర్చిగాని చర్చ పేము పూనినవారేకము. సోరింగూర్చి ఇంతదూరము వ్రాయుట 'విమర్శకులవారికిం బ్రత్యుత్తరమిచ్చు భారము మా తలవైనుండుటే. ఆర్థకాస్త్ర మను నామమును ప్రయుక్తమా యనుమాటకు తత్ప్రయోక్తలు చాలగ్రంథములు రచించిరనుట సరియైన సమాధానము కాదని మనవి నేయుచు అంతకంటె మంచిసమాధానము లేదై ననుండిన మాయంచు దయయుంచి తెలియజేయ వలయుననియు విమర్శకుల వారిం బ్రార్థించుచున్నాము. అభిమానము జిజ్ఞాసుత్వమునకు మూలమైన కుతూహలని యెరుంగవలయును.

రెండవది. గ్రంథనామ సరిగ్గాదని మేము చెప్పినపుడు కారణము లారయక "రెడ్డిగారి గ్రంథమునందు లోపముజూపువాడవా నోరుమూయు" మనుటగాక మేముచూపిన ప్రమాణములంగూడ విచారింపక యేయాధారములతోడనో మాయాశయము మేము సురచిహ్నవలయునని యుత్తరవిచ్చిరి. మరచిపోవుటకు వీరియుత్తరువుకన్న వేరుకారణము మాకగుపడలేదు. వారు "గ్రంథనామమే నీకర్థముగాలేదు. నీవా విమర్శనచేయువాడవన్న" మేము నిరుత్తరులము గావలయునట ఎదుటివారి నీరీతిగనిరుత్తరుల జేయుట నాగరకుల తర్కములకు మూలము కాబోలు. ఇది కొన్ని కొన్ని జమిందారీలలో జరుగు న్యాయవిచారణకు దుల్యముగానున్నది.

గ్రంథనామముల సామగ్రి మే “యభావము” మేము చెప్పినవారము గాము. సామగ్రియనులేదని యెవరందురు? అప్పుడునువదమునకు సామాన్యముగ ద్రవ్యమున నభ్యుదయము కావునను పురాతనపు అగ్రశాస్త్రములు రాజసిలి గ్రంథములై యుండుటచేతను, సదగు గ్రంథనామమునకుం గల భాద్రం జూపితిమి.

అదియుంగాక గ్రంథనిర్వహణ మేమిపుడు పూనినవార మే గాము. గ్రంథనామమే మావ్యాసమునందు చర్చకాస్తు దము. సాలిటికల్ ఎకాదశి అను శాస్త్రమున కర్కశాస్త్రము అని వ్రాయుట సాధువా? కాదా? ఇదియే మావిచారణ.

కోర్టు వ్యవహారములు.

హానిచేసినందులకని తేబడిన దావా.

(న్యాయమూర్తులు ఎటులింగు, హానే గార్లు.)

నీటిపారుదలకు అడ్డముగ గట్టువేసి, వ్యవసాయమునకై కొందరిపాలములకు నీటిని పారనియ్యకుండ చేసినని అమీర్ సాహెబుమీదను, మరి యిద్దరిమీదను తేబడినదావాలో బరితేదరు సజ్జమేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిలకు చెరి యిరువది రూపాయలు అపరాధము విధించిరి. అప్పీలుపెట్టుకొనగా, తమకుగల హక్కు ననుసరించి ముద్దాయిలు నీటిని తీసికొని వెళ్లుటలో నేదోకొంత సాధులు పనిచేసినందున, అన్యులకు నష్టముకలిగించవలయునను దురుద్దేశముతో నెవ్వరి కిని వారు హానిచేసినటు లేర్పడలేదనియు అభిప్రాయపడి, బందరు డివిజీమేజిస్ట్రేటుగారు దైనచేసిన తీరును రద్దుచేసిరి. ఇందుమీద హైకోర్టుకు అప్పీలుపెట్టుకొనబడెనుగాని, ఆ అప్పీలు నిరాకరింపబడెను.

కోర్టుకు వెళ్లుచుండగా అరెస్టుచేయుట న్యాయమా?

(యమూర్తి చేక్వోగారు.)

వీరయ్య చేక్వోగారు నొకవర్తకుడు దివాలాదాత. ఈతనిమీదను, నీటిపారుదలకు అడ్డముగ గట్టువేసి, వ్యవసాయమునకై కొందరిపాలములకు నీటిని పారనియ్యకుండ చేసినని అమీర్ సాహెబుమీదను, మరి యిద్దరిమీదను తేబడినదావాలో బరితేదరు సజ్జమేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిలకు చెరి యిరువది రూపాయలు అపరాధము విధించిరి. అప్పీలుపెట్టుకొనగా, తమకుగల హక్కు ననుసరించి ముద్దాయిలు నీటిని తీసికొని వెళ్లుటలో నేదోకొంత సాధులు పనిచేసినందున, అన్యులకు నష్టముకలిగించవలయునను దురుద్దేశముతో నెవ్వరి కిని వారు హానిచేసినటు లేర్పడలేదనియు అభిప్రాయపడి, బందరు డివిజీమేజిస్ట్రేటుగారు దైనచేసిన తీరును రద్దుచేసిరి. ఇందుమీద హైకోర్టుకు అప్పీలుపెట్టుకొనబడెనుగాని, ఆ అప్పీలు నిరాకరింపబడెను.

ఎక్కువ పోలీసు కోర్టు.

(మేజిస్ట్రేటు నారాయణ మీనాగారు.)

ఈనెల 15 వ తేదీ వేకునకు, చింతాద్రిపేట కొంగన్న శెట్టిపీఠాని మదరాసు హైకోర్టునుండి లిఖితపాత్ర అను నాతడు, డిడ్డలతోడ, తనయింటికి గదిలోకి వెళ్లించుచుండ గా, మహమద్ దావూద్ సాహెబ్ అను 20 ఏండ్లవా డొక డాగిలో ప్రవేశించి, వారెల్లరు నిద్రించుచుండుటనుగని, యెం లిఫ్ గారొకామ రైలులో నొక్క తెమ్మలను తొకగా, కుమార్తె కొంగరగ నెత్తెను. అందరునులేచిరి. దొంగ బయటికివెళ్లి పొరి పోవుచుండగా, వెయిలిఫ్, తనమిత్రులతోడ, వానివెంట పరుగిడి వానినిపట్టుకొని పోలీసువారి వశముచేసెను. మేజిస్ట్రేటువిచారణ జరిగెను. 25 వ తేదీన తీర్పుచెప్పబడును.

ఒకయింటికి కన్న మున్నేటి సామెతలనుండినందులకై శిక్షవిధింపబడిన మహమద్ అక్బర్ అను డాక్టరు కారాగార మున శిక్ష ననుభవించుచున్నాడు. సుమా రాలునెలలకుపూ ర్వము వీడు కృష్ణాపేటలో గులాంగౌన్ అనునాతనిసొత్తగు రెండు ప్రానితలపులను దొంగిలించెనని వీనిమీద నిఘటొక దావా తేబడెను. కాని, నేరము జరిగెనని చెప్పబడుకాలమున వీడు కారాగృహమున నుండియుండవలయునని యేర్పడుటను బట్టి, మేజిస్ట్రేటుగారు దావాను ప్రోసివేసి, ముద్దాయిని వదిలివెట్టిరి.

మహమ్మద్ అబ్దుల్ ఖాదర్ అనువాడు గతనెల 29-వ తేదీన హంటుగోడ్డులో మోటారుబండి నలివేగముగను మోటు

తనముగను నడిపించెను. ఈ బండి యొక ట్రాంబండితో ఢీకొన నుండెనుగాని, అట్రాంబండిద్రుయవరు కడుబాగ్ర త్రోడ నని శీఘ్రముగ బండిని నిలువగలిగినందున, తప్పిపోయెను. అంత మోటుతనముగ బండిని నడపించినందులకై మేజిస్ట్రేటుగారు అబ్దుల్ ఖాదరునకు 15 రూపాయలు అపరాధము విధించిరి.

వ్యాసరావుడిలో వసియు కుప్పుసామి అచారియను నాతడు తన యింటిని బీగమువేసికొని బయటియూరికి వెళ్లి యుండగా, విజయరంగం అనువా డాయంటు ప్రవేశించి, యొక గదితలుపు, తాళమును పగులగొట్టి యాగదియందలి వస్తువుల నపహరించెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వానికి ఒక్క నెల కఠినభయము విధించిరి.

అవనిగడ్డ పోలింగు.

(మా ప్రతిఘోషియొద్దనుండి.)

ఈనెల 8 వ తారీఖున అవనిగడ్డ తాలూకాకచ్చేరి యావ రణముంతయు వోట్లవయమామెను. చల్లపల్లి సర్కిలు కొకస భ్యునినాడు యెన్నుకొనవలసియుండెను. టిల్లుపుచ్చుకొను తేదికి పూర్వము 15 రోజులకు సభ్యతార్థులు తమచేర్లు తాలూకా కచ్చేరియొద్దను చల్లపల్లిసర్కిల్ రివిన్యూయొక్క స్పెక్టరు మకాము లోను, సబుమేజిస్ట్రేటుగారి ఆఫీసునొద్దను నోటీసులు కట్టుట మాత్రమే రూల్సుప్రకారము చెప్పబడియున్నది. ఈనోటీసు లనుబట్టి వోట్లరు తమనోటినిచ్చు నిమిత్తము సదరు నోటీసు లలో ఏర్పడిన తారీఖులో తాలూకాకచ్చేరికి హాజరయి ఎవరి యిష్టమువచ్చిన సభ్యతార్థికి వాడు తమనోట్ల నియ్యవలసియు న్నది. ఈనోటీసును చూచుకొనుచు నున్న వోట్లరందరు చూచుట ప్రకటించుట అసంభవమని చెప్పవచ్చును. సభ్యతార్థులు ఆయా గ్రామములకు వెళ్లి వోట్లరు తెలియపర్చునగాని వోట్ల నియ్యవలయున నేడి సంగతి వారికి తెలియనే తెలియదు. మ్యునిసిపల్ సభ్యత్వపదవికి ప్రయత్నించువారి చమత్కార ప్రయత్నములు తాలూకా బోర్డు మెంబర్ల పనికి ప్రయత్నించువారికి తెలియింపలేదు. కొంతవరకు కొందరికి తెలిసియున్నను సర్కిలులోని గ్రామ ములన్నియు తిరిగి వారి మనోభీష్టమును వెల్లడించి, తగుప్ర యత్నములు చేయుట కవసరము. కనుక ఈపోలింగుతారీఖు ప్రతివోట్లరుకు ఒక కాడ్డు మాలముగా తాలూకాబోర్డువారు ముందుగా తెలియపర్చుట అవసరము. ఈ ప్రకారము ఒక రూలు పుట్టిన బాగుండునని తలచెదను. అయితే మాతాలూకా తహసీల్దారుగారు ప్రతిఒక్కరుకు ఈపోలింగు సంగతి ముందుగా నోటీసుల మాలమున రూల్సులో లేకపోయినను తెలియపర్చి యున్నందుకు ప్రజల కృతజ్ఞతకు మిగుల బాగులై యున్నారని చెప్పవచ్చును. కొందరి పోలింగుకంటే నెక్కువ వోట్లరు వచ్చుటయు ఎక్కువ కుతూహలముతో వోట్లరువచ్చుటయు, తటస్థించెను. ఈసారి మగ్గురు క్యాండిడేట్లు ఉండిరి. అందు లో నిద్దరు చల్ల పల్లి సర్కిలు గ్రామముల నివాసులై యున్నారు. మూడవవారు అవనిగడ్డనివాసులగు గీడ్డేవారయ్యగారు. ఈయన యితరసర్కిల్ నివాసులైనందున వీరి నామినేషను ప్రభవములో డివిజను ఆఫీసుగారు రద్దుచేసిరి. అందువైస వీరు అఫ్ జెక్స్ పిటీషను వేట్టిరి. రూ లులైన నామినేషనుకు అభ్యంతరము కలగజేయవని నిశ్చయించిరి. అంతట వీరి నామినేషనుకూడ వెల్లవచ్చునని డివిజన్ ఆఫీసుగారు తీరుమానించి పోలింగుకు వెళుకటి దినమున ప్రచుర పత్రికలనుబంపిరి. తననామినేషను యొక్క ప్రచురము అవ్యవధిగావచ్చినందువలన తాను తగు ప్రయత్నము లొనరించు టకు తగినంతవ్యవధి చిక్కలేదనియు, మరియొక పోలింగుచేయుం చుట యుక్తమనియు, ఒకపిటీషను దాఖలుచేసిరి. కొంతప్రయ త్నమువేసికొని వోట్లరుకూడ సంపాదించిరి. అయితే సకాల ములో ప్రయత్నముచేసిన పిట్టలొకనివాసులైన కొడాలి చివ సాంబయ్యగారికి ఎక్కువవోట్లు వచ్చినట్లు చెప్పుకొనుచున్నా రు. వైసందర్భముచేత ఈపోలింగు కుదరకుండునను లేకరద్దు పడునో యని సంశయము కలుగుచున్నది. ఒకవేళనిది నిలిచిన యెడల పిట్టలొక గ్రామముకు ఇద్దరు తాలూకాబోర్డు ఎన్నిక మెంబర్లుండు నశ్యప్రముఖులు. వెనుకటి పోలింగులో ఆ గ్రా మవాసులు బడతయ్యవ్వగారు విజయలైరి. ఇప్పుడు సాంబ య్యగారు విజయలగుట నిశ్చయము. వీరుకూడ అవ్యవధిగాని వలె గొప్పరయితలును, హామకార్తులు అని చెప్పవచ్చు. ఎన్నడు వారిగ్రామమువిడిచి పల్లిమకువచ్చినవారుకారు. వీరికిని సుమారు 50 సంవత్సరములుండును. వీరికిని అవ్యవధిగానికి గ్రామంలో పాట్రియనియు, వారుప్రయత్నించి మెంబర్ సంపా

దించినది మొదలు వీరును ప్రయత్నించుచుండి ఈపోలింగులో ఎక్కువవోట్లును సంపాదించినందున, అనుకొను చున్నాడు. ఈసాంబయ్యగారిని జూడవలెనని ప్రయత్నము చేసితినిగాని ఆజనసమాహములో గుర్తించుట దుస్తమామెను. భాగ్య వంతుడైనను నిగర్వముగ ఒకవీధివ్రాహ్మణులవలె సామాన్యపు యెట్టుబట్టి నొక్కదానిని గట్టి, యెట్టుకొనుటల తెల్లచీటిగుడ్డ కుడితనీ బొత్తులులేకవొడగి, సామాన్యపుట్టు త్రేయమొకటి తైచుకొని, కుడిమా నుమ కొంచెమువెళుకుచుండ, నోట్లతో తగుప్రశంశలు చేయుచు చూడవడిగ దిరుగుచుండెను. ఈపో లింగుకూడ జయప్రదముగా జరిగినదియు వోట్లరు కూడతగు కుతూహలముతో స్పేచ్చగావచ్చి వోట్లరువచ్చినందున, అంత కంతటో ఎన్నికపద్ధతులు ప్రజలలో వెల్లడియై తగుప్రోత్సాహ మును వారికిఁజేయు చున్నవనియు, ప్రజలు తాలూకా బోర్డు వ్యవహారము లన్నియు గ్రహించి అందుకు తోడ్పడుట కుద్యత్తులై యుండుటకు ప్రయత్నించు చున్నారనియు జెప్పుటకు తగు చిహ్నములు ప్రజలలో కానించు చున్నవని వ్రాయుటకు సాహసించు చున్నాను.

బందరులో కుస్తీ.

నూటపదహారులు బహుమానము.

ఈ ఆనందనామసంవత్సర ఆస్వీయజ్యేష్ఠమున ఆప్రమి నవమి (సెప్టెంబరు 26, 27 తారీఖులలో) బందరులో జరుప బడు దసరామహోత్సవసందర్భమున ఆంధ్రదేశీయులలో ఒక శైద్ధకుస్తీ యేర్పాటు చేయవలెనున్నది. అందు వెలుపాందిన వారికి 116 లు బహుమతి యియ్యబడును. ఈ కుస్తీబహుమాన మునకు, జాతి మత వర్ణ భేదములు లేకుండ ఆంధ్రదేశీయులలో నుండు వారెవ్వరయినను, ఆంధ్రదేశీయులందరిదేశీయులలో నుండు వారెవ్వరయినను ప్రయత్నింపవచ్చును. ఇంకను దరఖాస్తులు ఈసెప్టెంబరు నెల 24 వ తారీఖులోగా బందరులోని కొన సీతా రామారావు పంతులు ఎమ్. ఏ. గారివేర పంపించి 23 వ తారీఖు ఉదయములోగా హాజరుకావలెను. దసరాసంఘము వారు ఏర్పరచిన మధ్యవర్తియొక్క తీర్మానము ప్రకారము గెలుపునుగూర్చి ఒప్పుకొనవలసి యుండును. కుస్తీకి వచ్చు వారు రాకపోకలఖర్చులును, భత్యభిక్షులును ఎవరిని వారే భరించవలయును. దసరాసంఘపువారు ఆవరణములను బట్టి అప్పుడప్పుడు చేయుచట్టములకు బద్ధులుగావలసి యుండును.

సందిగామ వార్తలు

(స్వీయ విశేషముని యొద్దనుండి.)

సందిగామ రిక్రయేషను క్లబ్బు.

సందిగామ సెప్టెంబరు 15:—ఈ గ్రామము పూర్వము నుండియు ప్రసిద్ధ గ్రామములలో నొకటిగనున్నది. ఇప్పుడును సందిగామ తాలూకాకు ముఖ్యస్థానము. తహసీల్దారు, పోలీసు సర్కిల్ యిస్పెక్టరు, స్కూల్స్ సబ్ అసిస్టెంట్లు యిస్పెక్టరు, సబ్ రిజిస్ట్రారు, సాల్సు సబ్ యిస్పెక్టరు మున్నగు నున్నతోద్యోగులుండు గ్రామము. విద్యాధికులగు ఇనాంజారులను కొందఱుగలరు. ఇటీవల నొక నెకండరీ స్కూలు స్థాపింప బడినది. ఇట్టి గ్రామమున క్లబ్బు ఒకటి యుండి, శైద్ధకుస్తీలందఱును కలుచుగ కలిసికొను చుండుట, పరస్పరము నెవ్వము గావించుట వాంఛనీయ ములు. అందుకొకట 6-9-14 తేదీయందు పురజనుల సభ యొకటి సమకూర్చబడినది. దీనిద్వారాండు వైసదాహరింప బడిన యుద్ధోగులు కొందఱును, ధనికులును, వర్తకులును సమావేశమైరి. క్లబ్బు నొకదానిని స్థాపింప నిష్ఠించి తీర్మా నముల చేసిరి. మెంబర్లు 23 మంది చేరిరి. టెన్నిసు, బాస్కెట్ బుతు కోర్టులు స్థాపించు నేర్పాటులు జఱుగుచున్నవి.

యచ్చనిధి సభ

1-వ తేదీయందు డివిజన్ ఆఫీసు ఇక్కడికి వచ్చి యుండి, యుద్ధవిషయమున వైసాయుగారి చేతను, గవర్నరు గారిచేతను స్థాపింపబడిన నిధులకు నమున సభ నొకదానిని సమకూర్చిరి. ఆ ప్రజలు దాదాపు 5 వందలమంది 50 రూపాయలు వసూలై బడినది. నోటీసు పంపిన మంది సమావేశమయిన నందులకును దొరగా చిరి. శ్రీమద్రాష్ట్ర

సమీక్షావారము.

ఇతర ప్రాంతముల
 ఏ చుండ మననీమూలో
 చకేలయను నాదా
 లను ధర్మమును
 సుమోక్షహైం
 ములకును స

మైసూరు సాఫానములో నేర్పడియుండు శి
శ్రామిక సభలపనిని ఎక్కువ యుత్సాహముతో
నడుపు నిమిత్తము మండలాధికారులకు సహాయకు
లుగ రు 250-250 ల జీతముగొను సూపరెంటెంటు
లెనమండుగురు నియమితులయినారు వీరి ధర్మ
ములలో మైసూరు మండలములో సంచారము
చేసి మండలపు నాణ్యస్థితిగతుల నెరుంగుటయు
తదనుగుణమగు లెక్కలను తప్పలులేక నిడముచే
యుటయు కావలసిన విషయ సంగ్రహము మొన
ర్చుటయు నయియున్నది. (వీరు పాఠకు ల్లోక
సభల యుద్దేశమును నాడ్యములను బోధించి
వారు విద్యావైషయములను, వ్యవ
సాయ విషయములను, పరిశ్రామిక విషయ
ములను, పోషక విషయములను గలలోప
ములను కనుగొనునట్లు నర్చి యాలోచములను
సవరించుటకునై మండల సంఘములలోను, మండ
లప్రజలలోను జేరి తగినకార్యక్రమమునుపక్రమిం
పవలసియున్నారు. ఇట్టి మహిమ త్రమోద్దేశముల
తోను నాడ్యములతోను నియమితులయిన అధి
కారులెంత యభివృద్ధియైన గలిగింపవచ్చును. ప్రభు
త్వమువారు తమయెడల కనుబరచిన విశ్వాసము
నకు నీడగురీతిని నీయధికారులను ప్రజలును ప్రప
త్తించి మైసూరు సాఫానమునకు గీర్తిగడింతురని
నమ్ముచున్నాము.

విరోధా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు-ప్రొత్తులు.

కామన్న మహాసభ.

అంతస్తు వాలంటీర్లు.

అంతస్తు వాలంటీర్లు గురించి ఆస్పిర్తు గారు ఇట్లు నిరీ:—అంతస్తు వాలంటీర్లు దేశాభిమానము మెచ్చుకొనగ నదిగాయ్యును. అంతస్తు వాలంటీర్లు తమంతట తామే యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నారు. అంతస్తు ప్రజలకు విప్లవ స్వరాజ్యములలో చేరువైన బలవంతవెట్టుటకు నీలుతేను. స్వరాజ్య వ్యవహారమును అన్ని పార్టీలను అనుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని గవర్న మెంటువారి ఆభిప్రాయము.

అంతస్తు వాలంటీర్లు.

అంతస్తు వాలంటీర్లు గురించి ఆస్పిర్తు గారు ఇట్లు నిరీ:—అంతస్తు వాలంటీర్లు దేశాభిమానము మెచ్చుకొనగ నదిగాయ్యును. అంతస్తు వాలంటీర్లు తమంతట తామే యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నారు. అంతస్తు ప్రజలకు విప్లవ స్వరాజ్యములలో చేరువైన బలవంతవెట్టుటకు నీలుతేను. స్వరాజ్య వ్యవహారమును అన్ని పార్టీలను అనుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని గవర్న మెంటువారి ఆభిప్రాయము.

అంతస్తు వాలంటీర్లు.

అంతస్తు వాలంటీర్లు గురించి ఆస్పిర్తు గారు ఇట్లు నిరీ:—అంతస్తు వాలంటీర్లు దేశాభిమానము మెచ్చుకొనగ నదిగాయ్యును. అంతస్తు వాలంటీర్లు తమంతట తామే యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నారు. అంతస్తు ప్రజలకు విప్లవ స్వరాజ్యములలో చేరువైన బలవంతవెట్టుటకు నీలుతేను. స్వరాజ్య వ్యవహారమును అన్ని పార్టీలను అనుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని గవర్న మెంటువారి ఆభిప్రాయము.

అంతస్తు వాలంటీర్లు.

అంతస్తు వాలంటీర్లు గురించి ఆస్పిర్తు గారు ఇట్లు నిరీ:—అంతస్తు వాలంటీర్లు దేశాభిమానము మెచ్చుకొనగ నదిగాయ్యును. అంతస్తు వాలంటీర్లు తమంతట తామే యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నారు. అంతస్తు ప్రజలకు విప్లవ స్వరాజ్యములలో చేరువైన బలవంతవెట్టుటకు నీలుతేను. స్వరాజ్య వ్యవహారమును అన్ని పార్టీలను అనుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని గవర్న మెంటువారి ఆభిప్రాయము.

అంతస్తు వాలంటీర్లు.

అంతస్తు వాలంటీర్లు గురించి ఆస్పిర్తు గారు ఇట్లు నిరీ:—అంతస్తు వాలంటీర్లు దేశాభిమానము మెచ్చుకొనగ నదిగాయ్యును. అంతస్తు వాలంటీర్లు తమంతట తామే యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నారు. అంతస్తు ప్రజలకు విప్లవ స్వరాజ్యములలో చేరువైన బలవంతవెట్టుటకు నీలుతేను. స్వరాజ్య వ్యవహారమును అన్ని పార్టీలను అనుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని గవర్న మెంటువారి ఆభిప్రాయము.

అంతస్తు వాలంటీర్లు.

అంతస్తు వాలంటీర్లు గురించి ఆస్పిర్తు గారు ఇట్లు నిరీ:—అంతస్తు వాలంటీర్లు దేశాభిమానము మెచ్చుకొనగ నదిగాయ్యును. అంతస్తు వాలంటీర్లు తమంతట తామే యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నారు. అంతస్తు ప్రజలకు విప్లవ స్వరాజ్యములలో చేరువైన బలవంతవెట్టుటకు నీలుతేను. స్వరాజ్య వ్యవహారమును అన్ని పార్టీలను అనుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని గవర్న మెంటువారి ఆభిప్రాయము.

అంతస్తు వాలంటీర్లు.

అంతస్తు వాలంటీర్లు గురించి ఆస్పిర్తు గారు ఇట్లు నిరీ:—అంతస్తు వాలంటీర్లు దేశాభిమానము మెచ్చుకొనగ నదిగాయ్యును. అంతస్తు వాలంటీర్లు తమంతట తామే యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నారు. అంతస్తు ప్రజలకు విప్లవ స్వరాజ్యములలో చేరువైన బలవంతవెట్టుటకు నీలుతేను. స్వరాజ్య వ్యవహారమును అన్ని పార్టీలను అనుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని గవర్న మెంటువారి ఆభిప్రాయము.

అంతస్తు వాలంటీర్లు.

అంతస్తు వాలంటీర్లు గురించి ఆస్పిర్తు గారు ఇట్లు నిరీ:—అంతస్తు వాలంటీర్లు దేశాభిమానము మెచ్చుకొనగ నదిగాయ్యును. అంతస్తు వాలంటీర్లు తమంతట తామే యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నారు. అంతస్తు ప్రజలకు విప్లవ స్వరాజ్యములలో చేరువైన బలవంతవెట్టుటకు నీలుతేను. స్వరాజ్య వ్యవహారమును అన్ని పార్టీలను అనుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని గవర్న మెంటువారి ఆభిప్రాయము.

అంతస్తు వాలంటీర్లు.

అంతస్తు వాలంటీర్లు గురించి ఆస్పిర్తు గారు ఇట్లు నిరీ:—అంతస్తు వాలంటీర్లు దేశాభిమానము మెచ్చుకొనగ నదిగాయ్యును. అంతస్తు వాలంటీర్లు తమంతట తామే యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నారు. అంతస్తు ప్రజలకు విప్లవ స్వరాజ్యములలో చేరువైన బలవంతవెట్టుటకు నీలుతేను. స్వరాజ్య వ్యవహారమును అన్ని పార్టీలను అనుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని గవర్న మెంటువారి ఆభిప్రాయము.

తీరమరిచే యితర ఆంధ్రమునకు గాని యితర దేశములకు పంపబడిన వైరిమలకయ్యెడి ఖర్చుల విండియా దొరతనమువారిచే క్షరింపవలెనట వ్యాధులుగాను. అట్టిఖర్చులు ఇండియా దొరతనమువారు క్షరించుటకు పూర్వము పాల్గొంటుంటారని చెందు సభికులవారి యింతకావలెనను బడయవలెను.

నిద్రాసము.

సామ్రాజ్యము వారి కక్షయను కలిపిన భూదినకలో ననేకసారులు ఇండియావారు తమవైరము బంపెదమని చెప్పి యున్నారు. వారిసాహసము నికరముగా మనమంగీకరించి యున్నాము. ఇదివరలో నెట్టెడెట్టుకు మనము వారిసాహసము నంగీకరించి యుండినదియు విశేషముగ చెప్పవలెనది. అయితే యీ సందర్భము లన్నిటియందు ఖర్చుల నన్నింటిని (బ్రిటీషు దొరతనమువారే క్షరించిరి. అట్లు క్షరించుట వ్యాధియైయున్నది.

ఇండియావారు ముందంజ నిడిరి.

అయిన నీవిషయము చెండుమాడు వారములక్రితము వైస్రాయిగారి కాననీర్వాణ సభయందు విచారణకు వచ్చిన త్వుజీక యుద్ధోగీయుడు గాని సభికుడులేని ఈసభయన మావైరమునుబట్టి సాయపడుటయే గాక వైరభర్తలను గూడ క్షరింప నిర్ణయమున్నామని యొక తీర్మానము నుపకా దించెను. వైస్రాయిగారు ఇండియా దొరతనమువారి పక్షమున వైరభిరుతు చెప్పినదాని నంగీకరించిరి. వారట్టింగీకరించుట ఈసభవారికిని, ఈదేశ ప్రజలకునే గాక బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమువారందరికీని సమ్మతిగానున్నదని నమ్ముచున్నాను. ఇట్టిదేశభక్తిని జాతులలో దొరతనమువారెంతమాత్రమును ప్రోత్సహింపవలె యుండలేదు. ఇండియా కాననీర్వాణ సభికులలో నుద్ధోగీయుడుగాని సభికు లొకరి విషయమున ముందంజనిడిరి. ఇండియా దొరతనమువారి రంపిన బ్రిటీషు హైందవ వైరిమలకయ్యెడి మార్గవ్యయన ప్రయాణము చేయుచున్నాను. మనము భర్తృపక్షమున పోరుచున్నాము. ఈపోరు ఇండియానుండి వచ్చు వైరిమలక మన సామ్రాజ్యమునకుటి కిని నిట్టుమగు సాయ మొనరింపవలెననుచున్నాము.

కృతజ్ఞతాపూర్వక యంగీకారము

ఇదివరలో పార్లమెంటువారు చేసినచట్టమునకు వ్యతిరేకముగ మంజూరుచేసి యాతీర్మానము ప్రదర్శింపవలసియున్నదేగాని యిదికంటె చేయవలసివచ్చిలేదు. అయినను మన రాజ్యమున జేరియున్న యీ గొప్పదేశమువారు తమంతతాము గావించినసహాయమునకు మన మంగీకరింపుచు వ్యావహారిక కృతజ్ఞతను వెలియబడక పోయినచో మనహృదయముల వెల్లడిజేయని వారమగుదుము.

సంతోష పూర్వక సహాయము

పోవారులాగా టిల్లుప్రసంగించిరి.

యుద్ధము పోసగినతరువాత రాజాగార్యయెడల ఇండియాలో గనబరుపబడిన ప్రభుత్వ క్షింపెను సామ్రాజ్యక్షత్తి కంటెను నెక్కుడుగ నేరేదయు నీదేశ ప్రజల మనముల నాటి యుండలేదు. హైందవ వైరిమలక టిల్లుప్రసంగించి పోర వచ్చుట చే బ్రిటీషు వైరిమలక గర్భమునొందెదమని వారినిసాయము చేయుదని మనము బలాత్కారము చేయలేము. బలవంతము చే గాక ఇండియా వారు సంతోషమునకున్నారై సాయమును చేయుచున్నారు. సభ్యుల కరతాళములతో వైకంకత్యముగ నీతీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

జనరల్ డెలారీగారు చంపబడిరి.

అందను నెప్రెంబరు 16:—దక్షిణాఫ్రికా సహాయవైర్యముతో రానున్న జనరల్ డెలారీగారు ఆస్మికముగ పోరాడెను. పురగద మసాతో గాల్చి చంపబడిరి. డెలారీగారు త్రైగాధిరు జనరల్ డెలారీగారితో నూడి తమపొలమునకు మోటారుబండిలో పోవుచుండిరి. కొంతమంది పోలీసువారలు కొంగలనిమిత్తము నేదయ్యుండెరి. నిండిమోసాపింపనే యాపవలసివచ్చి పోలీసువారు తక్షణపుచేసినకార్యము లేవును గను నింపకయే బండి వెళ్లిపోయెను. పోలీసువారు బండివైపుపాకుల చూడలేరి. గుండెపెల్లాగారి హృదయమున జీవించెను. దీనివలన గొప్పకలరము ప్రాప్తించెను. దేశసంక్షేమము తాము సేవజేయ నిర్ణయము నుండినని లోగడవారమున జరిగిన దక్షిణాఫ్రికా సెనేటునందు ప్రసంగించియుండిరి. తమదేశము

వైర్యులని వాడినచో దేశసంక్షేమము తమ యావచ్చక్షిని వినియోగింప నిర్ణయము నున్నానని వారు చెప్పిరి.

జనరల్ డెలారీగారు 1818 లో జన్మించిరి. బ్రాన్సు వాలంటరీ మెంటవొల్క్స్ సానులో మీరుగూడ నొకరుగ నుండిరి. బ్రాన్సువారు యుద్ధముయగినిన తరువాత మీరు జనరల్ డెలారీ బోతా గాడ్తో నింపుండుమకు వచ్చిరి. పడమటి బ్రాన్సు వారు నేర్యగాండ్ల సంఘమునకు ప్రభువు మహావ్యక్తులు.

బ్రిగాడెరు జనరల్ డెలారీగారు 1889 సం॥ రమున జన్మించిరి. కెప్టెన్ గా కాదేతనందు చిరకాల వ్యక్తినించిరి. గతించిరతాగ్రగార భూమియగు మోటిమాగారిని వివాహ మాడిరి. దక్షిణాఫ్రికా యుద్ధమునందు కృతముగాపోరిరి. తరువాత బ్రాన్సువారు యుద్ధమునందు జిల్లాలో అధిపతులు కమాండెంటు లెనర్ గారి ముఖ్యునించిరి. ఆయుధమునందు నాయుధాధిపతియై బ్రిటీషువైర్యమును వ్యాప్త పు దిగినిరి. వారింగింపులో జరిగిన కాంతిసాహసకౌశల సభకు ఆవ్యక్తులు లుగ నుండిరి. దక్షిణాఫ్రికా సుదూరయోధులని ప్రజావైరికులకు నేనానిగచున్నారు. మీరు బ్రాన్సువారు కాననీర్వాణ సభావ్యక్తులుగను వ్యాధివాదముగను నున్నారు.

కెప్టెన్ గారు లనుకూలముగనే యున్నవి.

210 మంది ఖైదీలను పట్టుకొనిరి.

అందను నెప్రెంబరు 16:—వాప్రకటనా ఫీసువారిట్లు చెప్పచున్నారు:—ఎయిస్సీకడెన్ద నీతిగ కులు మన కనుకూలముగ చేయుచున్నవి. శ్రీమంతరాజ్యమునం 1 రు పటాలమువారి యనేకసారులు బడిరి. కాని జిల్లానీ వారు వెనుకకు నెట్టబడిరి. మనవైరికుల యెదుటనుమకుడియెడమల నుండిన ఖైదీవారి యెదుటను జర్మనీవారుకొంచెముజంకిరి. శ్రీమంతులకు చాలనప్పుడు కలిగినది. మనము 200 మంది ఖైదీలుగ పట్టుకుంటిమి.

26 గురు బ్రిటీషు వైరిమలక.

8500 నంది జర్మనులను ఓడించుట.

అందను నెప్రెంబరు 16:—26 గురు బ్రిటీషు సైనికులు 8500 మంది జర్మనులను ఓడించిన విషయమును చెల్లియను వైరిమలక ఒకడు ఈ క్రిందివిషయన వ్రాసివాడు:—బెల్జియం దేశమునందలి మాన్సునదలి తీరతరువాత కచేగూను అను గ్రామమునద్ద పొలములలో గొప్ప బ్రిటీషు సైనికులు దాగియుండిరి. ఇందలలో జర్మను సేన ఆనమిషమునకు వచ్చిడి. వెంటనే బ్రిటీషు సైనికులు వారివై ఒక్కమాటుగ చాలకిరంగులను కాల్చిరి. జర్మనీ సైనికులు కుప్పలు కుప్పలుగపడి చని పోయిరి. చావగా మిగిలినవారు పొలములలోకి నెట్టిచూడగా ఒకబ్రిటీషు సోల్డెరు న గనపడలేదు. కీరంగులను వదలి పారి పోయిరి.

ఒక బ్రిటీషు జనరలు.

జర్మనులను నిలువనియ్యరాదు.

అందను నెప్రెంబరు 16:—ఒక సత్రికా విలేఖరి 18 వ తారీఖున బ్రాన్సుదేశమునందలి కాలోమియన్న పట్టణమునద్ద జనరల్ గన్ ఈచేసెన్సిత్ డెలారీగారినిచేసికొనెను. జనరలుగారు బలే ఆనందమునుబడిరి. కొత్తకచ్చిన బ్రిటీషు సేనల వెంటనున్న వైరికాధికారులతో జనరలుగారు ఇట్లునిరీ:—మీరు ఇంతవరకు బహు తృప్తికముగ పుచ్చేసివారు. కాని జర్మను సేనలను యుద్ధమునకునున్న ప్రదేశమునుండి ఇంకొక తొమ్మిదిమైల్లు తరువలెను, జర్మను సేనలను, నిలుచుటకైనను అనకాశమియ్యరాదు, పరుగెత్తించవలెను.

సబ్ మెయిరు జర్మనీవారియుద్ధపు పోడవై బడుట.

సిమ్లా నెప్రెంబరు 16:—నిన్నటిదినము రాత్రి 10.35 గంటలకు టేలు నెక్కుటి గారినుండి వైస్రాయిగారి కంప... డిని తిలివా... మూలమున నా... ఇ... ఈ దిగువ సమాచారము వెలియుచున్నది. హాలిగ్ లోనునకు దక్షిణమున ఆరుమైళ్లదూరము నందొక జర్మనీవాని యుద్ధపు టోడనుదపడి నెం 9 ముమెరైను ముక్షితము గా వచ్చిచేత ను. జర్మనీవారి యుద్ధపుటోడ బహుకా... లాయు మేరు గలది గావచ్చును.

మెంచి, బ్రిటీషు సేనలు.

మంచిని తిండియూ.

సిమ్లా నెప్రెంబరు 17:—

ప్రాయి గారు క్షుణ్ణింపి తే

పొడుగునకు బ్రిటీషు

బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి సేనలు, జర్మనీ సేనలూ పడినప్పుడు, జర్మనీ నలుకూడ బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి సేనలూ పడుచున్నార. కాని బ్రిటిషు ఫ్రెంచి సేనలు జర్మనులను వెనుకకు కొట్టుచున్నవి. బ్రిటిషు ఫ్రెంచి సేనల ధాటికి జర్మను సేనలు అంతరించుచున్నార. 200 మంది జర్మనులను మనవారు ఖయిలీలుగ పట్టుకొన్నారు.

జనరలు ఫ్రెంచిగారి తెలివితేటలు.

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 16:— పయినిరుషత్రిక లండను విలేజిరి ఈక్రింది తెలిగ్రామును పంపినాడు:—జర్మను సేనాని యగు జెనరలువాన్ క్లక్కుగారు తన సేనను ముందువైపున యున్న జెనరలు ఫ్రెంచిగారి సేనలను దాటనిచ్చిరి. ఈ సమయమున కనిపెట్టి ఫ్రెంచిగారు వర్తించిరి. అప్పటినుండి ఫ్రెంచి, బ్రిటిషు సేనలకు జయము ప్రారంభమైనది. జర్మను సేనలు అప్పుడు తూర్పుగ వెళ్లుచుండెను. ఫ్రెంచిగారు బ్రిటిషు విమానములను వైకి ఎగరనియ్యలేదు. జర్మనులు కుడివైపుననున్న బ్రిటిషు సేనలను దాటిపోయిరి. అక్కడ బ్రిటిషు సేనలూ మాట జర్మనులకు తెలియదు. అప్పుడు జెనరలు అలెక్సాండర్ నాయకత్వము క్రిందనున్న గుట్టపై జర్మను సేనల పక్కగా పంపిరి. తరువాత కొంతసేపటికి బ్రిటిషు సేనలు జర్మను సేనలపై పడినవి. తూర్పుగా వెళ్లుచున్న జర్మను సేనల తరమునకు తిరిగినది.

ఈయంధములో సేర్పకొన్న విశేషము.

యంధము చేయుచున్న పైనికులకు సాహాయ్యమునకు ఎవరికి తెలియకుండ క్రొత్త సేనలను బూరుండ్లపై తేనచున్న. జర్మనీవారి పెద్ద సేన యంధము చేయుచుండగానే 40 మైళ్లదూరములనున్న రత్నకై నైగ్యము క్రొత్త సేనలను మోటారు బండపై నెక్కించి ఒక్కరోజులో పెద్ద సేన సాహాయ్యమునకు పంపవచ్చును. మాన్యుయంధము జరుగుచున్న యుద్ధది. హతాత్తుగ మాడుజర్మను పటాలములనుచ్చి బ్రిటిషు సేనలపై పడినవి. కాబట్టి యంధములలో మోటారు బండ్లు చాలసాహాయ్యకములను విషయము ఈయంధములో సేర్పకొనగలిగినాము.

యంధము.

చూచుటకు భయము.

లాహోరు సెప్టెంబరు 17:— సివిల్ మిలిటరీ గజెట్ ప్రతీకకు క్రింది తెలిగ్రామును పంపినది:—లండను సెప్టెంబరు 16:— ఈ తెలిగ్రాము ఫ్రాన్సు దేశమునందలి మెలను పట్టణమునుండి లండను వైపున పత్రిక విలేజిరి పంపినాడు:—జర్మను సేనలను తరిమి దెబ్బలుతీసి మెలను పట్టణమును వచ్చి ఫ్రెంచి సైనికుడు ఒకడు నాకిట్లు చెప్పినాడు:—జర్మను సైనికులు, భయపడి పరుకెత్తు పశువులవలె పరుగెత్తిరి. గొడ్డమీద ఎక్కడ చూచినను తుపాకులు, సంచులు, తోటాలు పెట్టుకొను తోలు సంచులు, ఫిరంగులు, ఫిరంగిగుండ్లు అల్లకల్లోలముగ అనేక మైళ్లదూరము పడియున్నవి. చనిపోయి పడియున్న సైనికులు గుడ్డములకు తెక్కలేదు. ఎక్కడ చూచినను పీనుగలే. పీనుగులు గుట్టలుగుట్టలుగ పడియున్నవి.

ఫ్రాన్సు.

ఫ్రాన్సులో యుద్ధము.

పాండుచేరి. సెప్టెంబరు 16:—ఫ్రాన్సునుండి పాండు చేరిలో ఫ్రెంచిదొరతనమువారికి ఈక్రింది తెలిగ్రాము వచ్చినది:—ఫ్రెంచి సేనలు ఇంకను జర్మను సేనలను వెన్నంటి తరుముచు నెయున్నవి. జర్మను సేనలు సైరో సేనల మీదనున్న ఎమియన్న సెంటుక్విస్ట్ పట్టణములనుండి తూర్పుగా వెళ్లిపోవుచున్నారు. మధ్యనున్న జర్మనుల పట్టణమునకు వెనుకభాగమున బ్రిటిషు ఫ్రెంచి సేనలూ పడకుండ కాపాడుకొనుచున్నారు. అగ్రినేలోనున్న జర్మను సేనలు లెల్ నోన్ ఆదవని, మాసుకోర్టును దాటి వెళ్లుచున్నారు. వాస్నివాన్ జెన్ ములనున్న జర్మను సేనలన్నియు వెళ్లిపోవుచున్నవి. వికులు పూర్తిగ ఫ్రాన్సు దేశమును వదిలిపోవు

సైనికులు స్వర్గమునకు పోరాడుట.

సెప్టెంబరు 16:—ఫ్రెంచి దొరతనమువారు నేటిసాయంకాలము ఈక్రింది విషయ వివారి తెల్పినప్పుడు వైశ్రేణు సేనలు పూర్తిగా జర్మనుల మీద ఇంగ్లీషు లవారికి యుద్ధము జరిగినది. జర్మను సేనల క్రొత్త సైనిక బృందము ఫ్రెంచి సేనలపై

జర్మను సేనలు

చాలచుండిన ఖైదీలుగ పట్టుకొనుట

లండను సెప్టెంబరు 16:—పార్లమెంటు ఫ్రెంచిదొరతనము వారు ఈక్రింది విషయమును ప్రకటించినారు:—కొన్నిచోట్ల జర్మను సైనికులు కిందకిములను శ్రవ్యకొని కట్టుబట్టుముగ నున్నారు. జర్మను సేనలు నోయానుపట్టణము మొదలుకొని లోయాను, రీమ్స్ పట్టణముల మీదగా ఆల్ సేన్ లోగయన్ సరిహద్దులలోనున్న వెర్మింగర్ వ్యాపించియున్నవి. మాన్యే యుద్ధము జరిగినతరువాత, బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి సేనలు జర్మను సేనలను తడిమినవి. అప్పుడు అనేకులు జర్మను సైనికులను ఫ్రెంచివారు ఖైదీలుగ పట్టుకొనిరి. ఖైదీల మొత్తము ఎంతో తెలియలేదు. తెలిసినవెంటనే ఫ్రెంచిగారు మెంటువారు ప్రకటించురు.

జర్మనీ

జర్మనుల క్రూరకృత్యములు.

లండను సెప్టెంబరు 15:—“డెయిలీ న్యూస్” పత్రిక విలేజిరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఫ్రాన్సు దేశమునందలి సైనికుల పట్టణమును చూచుటకు భయము పుట్టుచున్నది. పట్టణములలో ధ్వంసము కావించుట జరిగినది. ఈపట్టణమును జర్మనులు దాటిపోయి తమ అధీనములో నుంచుకొని, విలాసార్థము పట్టణమును వాశనముచేసిరి. పట్టణాధికారియగు మేయరును, ఒక ఇద్దరు అధికారులను, ఒక హోటలు ఎదుట నిలువరెట్టి తుపాకులతో కాల్చిచంపిరి. పట్టణములోనున్న సారాయిపావుల జొరబడి, సారాయిని త్రాగి ఖాళీబుడ్లను వీధులలోకి వేసినవారు పారవేసి వెళ్లి నారు. రాత్రిపూట ఫ్రెంచి సైనికులు బండ్లమీదవచ్చి క్రూరకృత్యములు చేసిన జర్మనులను కొందరిని చంపి, కొందరి ఖయిలీలుగ పట్టుకొనిరి.

పత్రికావిలేజిరి చెప్పమాటలు.

లండను సెప్టెంబరు 15:—బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి సేనల వెంట వెళ్లినున్న పత్రికావిలేజిరి యొకడిట్లు చెప్పచున్నాడు:—బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి సేనలను వెనుకనుండి రష్యన్ సైనికులను, జర్మనులను అనేకమారు చిన్న యుద్ధము జరిగినది. పెద్దయుద్ధము ఒక్కటైనను జరుగలేదు. గొడ్డమీద ఎక్కడ చూచినను ఫిరంగిదెబ్బలు తగిలి విరిగిపడిన చెట్లకొమ్మలు, తుపాకీతోటాలు, విరిగిపోయిన తుపాకులు, బండ్లు, వచ్చడములు చిందరవందరగ పడియున్నవి. ఎక్కడచూచినను జర్మనుల సేనలు పడియున్నవి. గొడ్డకు రెండు ప్రక్కలను, పీనుగులను పూడ్చిన గోతులన్నియో కలవు. జర్మనుల వెంటంటి ఫ్రెంచి, బ్రిటిషు సేనలు బండ్లపై నెక్కి హాయిగ వెళ్లుచున్నారు.

బర్లినునగరము.

జనుల భయము.

లండను సెప్టెంబరు 15:—బర్లిను రాజధానియగు బర్లిను నగరములోని జనులు చాల భయపడుచున్నారు. అను స్వీడను దేశపు రాజధానియగు స్టాక్ హోము నగరమునుండి లండనుకు వచ్చిన జాబులవలన తెలియుచున్నది.

యుద్ధపు పన్నులు.

2 కోట్ల 90 లక్షల పానులు.

లండను సెప్టెంబరు 16:—యుద్ధపు ఖర్చులకుగాను జర్మనీవారు 2 కోట్ల 90 లక్షల పానుల పన్నును బెర్లినును వారిపై విధించినారు. ఇప్పటివరకు ఎంతదబ్బు సేవలనుచేసిరో తెలియదు.

వంతెన పడగొట్టుట.

అంట్యుమ్, బ్రుసెల్స్ నగరములకు మధ్య ఎలాస్తువద్ద నడిమీదనున్న వంతెనను, జర్మనులు పడగొట్టి ఆరెండు పట్టణములకును రాకపోకలు జరుగుటకు వీలులేకుండ చేసినారు.

వర్షములు, జర్మనుల యిబ్బందులు.

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 17:—పయినిరుషత్రిక లండను విలేజిరి ఈక్రింది తెలిగ్రామును పంపినాడు:—ఫ్రాన్సులో వర్షములు అధికముగనున్నవి. వెళ్లిపోవుచున్న జర్మను సేనలకు చాల ఇబ్బందిగానున్నది. ఈభవర్షములవలన గొడ్డు పాడైనవి. యంధసానుగిబండ్లను, లాగుగుట్టలులకు చాల కష్టముగ నున్నది.

జపాను

జపాను సేనలు.

కయామా చేరుట.

లండను సెప్టెంబరు 16:—జపాను సేనలు ఆదివాగమునాడు కయామా లైలు ప్రేషమును పట్టుకొన్నారని దొరతనము వారు ప్రకటించిరి. (కయామా చీనాలోనున్న జర్మనీవారి రేవుపట్టణము.)

ప్రభువుల సభ.

క్రూగారి తీర్మానము.

లండను సెప్టెంబరు 17:—ఆస్ట్రియన్ గారు కామన్న సభలో ఉపసాదించిన తీర్మానమునే క్రూప్రభువుగారు ప్రభువులసభలో ఉపసాదించి ఇట్లు చెప్పిరి:—హిందూదేశ సేనలకు మన సేనల సాహాయ్యమునకు పంపినవారు మనకు చాల సంతోషము కలిగినది. మనపరిపాలనకు మెచ్చుకొని హిందూదేశియులు మనకుపంపిన ఈచిత్కు సమయములో సామ్రాజ్యరక్షణకు మనవలెనే హిందూదేశియులు కూడ ఎంతయాతురతతో నున్నారో, వారు మనసాహాయ్యమునకు పంపిన సేనలవలననే తెలియుచున్నది. సేనలు పంపుటయేగాక ఆ సేనలకున్న ఖర్చులనుకూడ భరింతుమని చెప్పినారు. ఇదియంతయు మనయెడ వారికి గలసానుభూతిని తెలుపుచున్నది.

కర్జున ప్రభువు.

“ఇండియా దొరతనమువారు మన సహాయమునకు సేనలను పంపుట ఎంతయు ప్రశంసనీయును. సేనలు పంపుటయేగాక, హిందూదేశ ప్రజల ఆత్మభక్తితో సేనలకున్న ఖర్చులను, గూడ భరించెదమని తెలియచేసినారు. ఇంతేకాదు, మనము చిత్కులలో పడియుండగా హిందూదేశమంతయు రాజభక్తితో మారుమోగినది.” తరువాత క్రూగారి తీర్మానమును సభ్యులందరు ఆంగీకరించిరి.

యుద్ధమునకు కారకు లెవరు?

జర్మనీవారే.

లండను సెప్టెంబరు 16:—యుద్ధము ప్రారంభమగుటకు పూర్వము, ఆస్ట్రియా రాజధానియగు వియన్నా నగరములో నుండు బ్రిటిషురాయబారి సర్ మార్స్ డి. బెన్ సెన్ గారు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారికి పంపిన జాబులు లండనులో ప్రచురించినారు. దానిలో ఈక్రిందివిషయములు ఉన్నవి:—ఆగస్టు 1 వ తారీఖు వరకు ఆస్ట్రియా, రషియా దొరతనములు సర్వీయా వ్యవహారమునుగూర్చి స్నేహముగానే చూచుటకు ప్రాసక్తికొనుచుండిరి. సర్వీయాకు ఆస్ట్రియావారు పంపిన ఆత్మ సందేశములో, సర్వీయా స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమైన విషయములు కొన్ని కలవు. ఈ సంగతులనుగూడ మధ్యవర్తి లెవరయిన పరిష్కరించుపత్తు. మన ఆంగీకారమేనని ఆస్ట్రియావారు ఆగస్టు 1 వ తారీఖు వరకు చెప్పించుండిరి. వ్యవహారములు రాజీగ పరిష్కారమగుటకు సిద్ధముగనున్న సమయములో జర్మనీవారు, రషియా ప్రాన్సు దొరతనములకు అంత్య సందేశములను పంపిరి. అంత్య సందేశములతో రాజీమాటలు కలలోనివార్త లైనవి. జర్మనీ ఇంకను కొన్నిరోజులవరకు జోక్యము కలుగజేసికొనగూడిన పత్తుమన యూరోపులో ఘోరసంగ్రామము లేకపోయెడిదే.

నవ్వుమైన బ్రిటిషు ఆఫీసర్లు

లండను సెప్టెంబరు 16:—యుద్ధములో చనిపోయిన బ్రిటిషు సైనికాధికారులలో ఈక్రింది వారు కలరు:—లెఫ్టెనెంటుకో గన్, కెప్టెను ఏ. హ్యూటన్, కెప్టెను జెమ్మెల్స్ బ్రౌను, లెఫ్టెనెంటు పెరల్, లెఫ్టెనెంటు జే. స్వార్డ్, సెప్టెనెంటు ఉడ్ గేట్లు.

ఖండమునకు రాకపోకలు.

లండను సెప్టెంబరు 16:—ఇంగ్లండు, హావర్, ప్యారిసు వీనిలో నొకదానినుండి యొకదానికి ప్రతిరోజునను ఒడలరాక పోకలు జరుగుచున్నవి.

ఇండియా ఉద్యోగియుల జీతము.

లండను సెప్టెంబరు 16:—ఇండియానుండి పంపబడిన సహాయవైగ్యమునందలి యుద్యోగియులకు ఇంగ్లీషు సైనికోద్యోగియుల కిచ్చునట్టి జీతములనే యిచ్చుట కేర్పరచినటులు తెలియుటచే వారెవరిమిడిల్లుగారు ప్రభువు సభయం దీవిషయము నుగూర్చి బ్రెజిలంట్ల ఈ విషయమంత తేలిక గాక, పోయినను తాము దానినిగూర్చి విచారించెదమని క్రూప్రభువుగారు సెలవిచ్చిరి.

కర్తవ్య ప్రభువు.

వారి ఉత్సాహము.

లండను సెప్టెంబరు 17:— విన్న కొత్తవైదికులను చేర్చుటకు జరిగిన సభలో కర్తవ్య ప్రభువును విశ్వమును గూర్చి మాట్లాడుచు, తనకు కలిగిన సంతోషమువలన తాను కూలీల పక్షమున స్వామెంటులోనున్న ఒక సభ్యుని కాగిలించుకొంటిననియు, ఆసభ్యుడు నేను కాగిలించు కొనెననియు చెప్పిరి.

ఆగాభిమానము.

లండను సెప్టెంబరు 17:— ఆగాభిమానముగారు యవరాజు గారి నిధికి 15 వేల రూపాయల నిచ్చిరి.

బొంబాయి.

త్రైచరు అండుకంపెనీ.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 16:— నేడు త్రైచరు అండుకంపెనీవారి భాగస్వాముల సాంవత్సరిక సభజరిగినది. కంపెనీని తీసివేయు విషయము తిరిగి చర్చించబడినది. లెక్కలనుబట్టి చూడగా చాలాసామ్య తగ్గినట్లు కనుబడుచున్నది. రిపోర్టులోని కొన్ని విషయములను సవరించి అంగీకరించవలయునని కోరినదానికి చాలమంది సభ్యులు అనుకూలమైనారు. కంపెనీకి నష్టమువచ్చినదని రిపోర్టులో తెలియజేయబడినది. ఆపులను తీర్చవలసినదనియు, దానివలన చాలనష్టము తప్పిపోవుననియు భాగస్వాములలో చాలమందికోరిరి. కాని డైరెక్టరు లిందునకంగీకరించలేదు. అందుచే డైరెక్టరుల రిపోర్టును, జమఖర్చు లెక్కలను భాగస్వాములు నిరాకరించి వేసిరి.

యుద్ధములో పట్టుకొనబడిన ఓడలు.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 17:— యుద్ధములో పట్టుకొనబడిన వాడయిన సాంగుమాను తిన్న రెండుఓడ బొంబాయి చేరుకున్నవి. మొదటిది ఎడనునుండి, కొద్దైన తుత్తినాగపు పిట్టుతోను రెండవది రంగూనునుండి 40 మంది ఖయదీలతోను వచ్చినది.

పెనుగాలి.

పడవ మునిగిపోవుట.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 17:— కడవిక రాతి పెనుగాలి వీచి హార్బరులో మూడు డింగీబోట్లు ప్రయాణికులను తీసికొని పోవు ఒకపడవయిన మునిగిపోయినది. దీనికి దగ్గరనుండి స్త్రీమరు వీరినందరిని రక్షించినది.

గవర్నరు టుర్కీగులకుశిక్ష.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 16:— సతారాజిల్లాలోని కిది వరలో నాజరుగనుండి ఆల్ఫ్రెడ్ డెల్లూ యాకిని; మరియుద్దరు గుమస్తాలకును, విశ్వాస ఘాతుకమునకై సెవన్న జడ్జిగారు శిక్షవిధించిరి. మొదటి ముద్దాయి మాడేండ్ల కఠినఖయదు, వేయి రూపాయల జరియానాయు, తక్కినవారికి మాడేండ్లఖయదు 500 జరిమానాయు విధింపబడినది. ఇంతయిగాక దొంగలెక్కలు తయారుచేసి ఘోరరీ చేసినందునకై ఒక్కొక్క నేరమునకు రెండేసి సంవత్సరముల కఠినశిక్షయు విధింపబడినది. ముద్దాయి యాకితుల నేకకాలమందనుభవించవలెను. జరిమానాలు చెల్లించని యెడల మొదటిముద్దాయికి 12, మాసములును, తక్కిన వారారేసి మాసములును కఠిన ఖయదును భవించునట్లు ఉత్తరు వియ్యబడినది. 4, 5 ముద్దాయిల విషయమై న్యాయాధికారి ఆస్పె సరులతో నేకీధవించక మీరు ఘోరరీచేసి, విశ్వాస ఘాతుకము చేసినందునకును, మీకి ప్రోత్సాహము చేసినందునకును 12 మాసముల శిక్ష విధించిరి. డిప్రీవు కోర్టువారి స్వాధీనములో నుంచబడిన మైసరు ఆస్తిని దుర్వినియోగము చేసిన సందర్భమున మీరందరు జనరలి ఆస్రాంతముల పట్టుకొనబడిరి. ఇట్టి నేరమునే మరియొకటిచేసి నందునకు ముద్దాయిలు తిరిగి సెవన్న జడ్జిగారి యెదుట విచారింప బడుచున్నారు.

కలకత్తా.

ఆంగ్లేయ ఓడలను ముంచివేయుట.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 16:— బంగాళా ఖాతము జర్మనీ వారి యుద్ధపుట్లో ఆంగ్లేయుల వక్తకపుట్లోడలను ముంచివేసిన సందర్భమున నీక్రింది వివరములు తెలియచున్నవి:— గ్రీకు స్త్రీమరు ఫిఫ్త ఇంజనీరు ి. రిపోర్టుగూర్చిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— 10 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12-30 గంటలకు నేను క్రింద యంత్రములుండు గదిలోనుంటిని. జర్మనువారి ఓడ కనుపడుచున్నదని తెలిసి నైఘాగమునకు వెల్లితిని. నైకి వెళ్లు సాఫ్టుటికి రేండు ఫింగరిగుండ్లు వేయబడినవి. నేను జర్మనీవారి

ఓడను చూచితిని దానిదగ్గర మరియొక యోడ హూడనుండెను. ఇవియులున్నరలో నున్నవి. దట్టముగ పొంగుచుండెను. దీనినేమియు తెల్యెను పొనులను గారు గ్రహించలేదు. వీరు ఈల వేసిరి. మెల్ల గ దగ్గరకు చేరి ఓడను ఆపితిమి. అంతట ఒక జర్మను లెఫ్టనెంటు కొందరితో మా ఓడమీదకు వచ్చి బొగ్గు ఎంతయున్నదని తెల్యెను నడిగి కొందరిని కాపుంచి తెల్యెనుతోకూడ గదిలోనికి వెళ్లి ఓడకు సంబంధించిన సామగ్రిని స్వాధీన పరచుకొనెను. తరువాత జర్మను పతాకమును ప్రతిష్ఠించి యంత్రములుండుగదిలో నిద్దరు జర్మనులనుంచిరి. జర్మను ఉద్యోగియొకడు ఓడను తన స్వాధీనములో నుంచుకొనెను. ఓడమీద నేనుతప్ప మరెవరును ఆంగ్లేయులులేరు. నన్ను పట్టుకుమీదకు తీసికొనిపోయిరి, నేను వారిఓడ మీదకాలు వెట్టుటతోడనే జర్మను ఇంజనీరు ముందుకువచ్చి మగ్నాదతో హస్తస్పర్శచేసి యిట్లనెను:— “నుమ్మును కూడ శత్రువులు ఖయదీలగ పట్టుకొనకచ్చును అందుచేమిమ్మును మర్యాదతో నాదరించుము!” నావికులందరు గౌరవనూచకముగ వారివారిటోపీలుపైకెత్తిరి. సరిగనాదరించుదుమని ఓడ యధికారికూడ తెలియజేసెను.

ఇంకొకకథ

10 వ తేదీ ఉదయము 9-25 గంటలకు ఇండనుస్తీమరును, ఎడ్జునుఆపినది. తరువాత ఆయుధపాణులయిన జర్మనులు కొందరు స్త్రీమరుమీదకు వచ్చి స్వాధీనము చేసికొని తమ పతాకమును ప్రతిష్ఠించిరి. ఇడ్జునులోనుండిన వారినిసామానులు సర్దుకొనుటకు గోరి. ఎవరిసామానులవారు సర్దుకొనుచుండగా, జర్మనులు చాలసరకును తీసికొనిపోవుట కారంభించిరి. మాగ్కోమానియు, పోకోటోపెరుసులు, వేసుకను ఉంచబడినవి. 150 సబ్బు పెట్టెలు, బియ్యము, పిండిబస్తాలు బిస్తాకు పెట్టెలు మున్నగువానిని తీసికొని పోయిరి. నాలుగుతెప్పలను పట్టుకొనిపోయి, మాగ్కోమానియాలోనుంచిరి. ఇడ్జునులో నుండినవారందరివలకు వచ్చినతరువాత 3 గంటలకు ముంచివేసిరి. ఇండనులోని వారిని సరిగ ఆదరించిరి. జర్మను ఇంజనీరులు మున్నగువారు తమగృహలను వీరి కొరకు భారీచేసిరి.

లోకటు స్త్రీమరు.

మరునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు లోకటు కను పడగా నావికులను మరియొక దానిలోనికి పంపివేసి ముంచిరి. నావికులు తమసామానులు సర్దుకొనుటకు 35 నిమిషముల వ్యవధిమాత్రమే యుండెను.

కాచింగా స్త్రీమరు.

12 వ తేదీ సాయంకాలము కాచింగా, కిల్లెస్ స్త్రీమరులు వచ్చివి. చీకటిపడు చుండెను. ఎవరును కదలలేదు. రాత్రిమాడస్త్రీమరులు కనుపడినవికాని ఎడ్జును తరుముకొని పోలేదు. 13 వ తేదీని కిల్లెస్మిది నావికులను కాచింగాలోనికి పంపివేసి, ముంచివేసిరి.

డిస్టామాటు స్త్రీమరు

18 వ తేదీ సాయంకాలము డిస్టామాటు రాగానే ఫిరంగులువేసి ఆపీ నావికులను కాచింగా మీదకు పంపివేసిరి. బ్రాబ్బుకుకూడ వచ్చినది. డిస్టామాట నాపివేసిరి. తరువాత ఫిరంగులు వేయగా నొక ఆంగ్లేయ టుటు ముగిపోయినది.

ఎడ్జును వెల్లిపోవుట.

14 వ తేదీ మోగ్కోమానియా, పోకోటా పోరనుస్త్రీమరులను వెంటబెట్టుకొని, ఎడ్జును దక్షిణాభి ముఖముగ వెల్లిపోయినది: ముంచివేయబడిన స్త్రీమరులలోని వారితో కాచింగా కలకత్తాకు వచ్చినది.

కాచింగా వధలివేయుట.

కెప్టెను రాచిన్సఫగారి భార్యయు, చిన్నకుమారుడును ఇందులో నుండుటచే దీనిని ముంచుచుండ వధలివేసిరిని చెప్పుచున్నారు.

దక్షిణహిందూస్తానము

మదరాసు హాస్పిటలు స్త్రీటులు స్త్రీమరు వైద్యోగ్యగులు యుద్ధరంగమునకుపోవుట. డాక్టరు టి.యం. నాయరుగారు సహాయమును స్వీకరించుట:— చెన్నపురినుండి బుస్సులుచేసే హాస్పిటలుస్త్రీమరులో పనిచేయుటకీ క్రింది యి. డి. ఉద్యోగులను నియమించెదరని తెలియుచున్నది. కర్నూలు, గిఫర్డు, మేజరు సిమ్ముమేజరు. డి గూవెరాయు కెప్టెను ప్రాదాక్షిల్లు, కెప్టెను స్టాల్సు, తాము గూడ పోవుటకు తమంతట తామే యంగీకరించిన హానరరీలు డాక్టరు టి. యం. నాయరుగారు. గూడ వారిలో పోయెదరు.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు.

బంగాళా బ్యాంకు.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 17:— బంగాళా బ్యాంకువారు నూటికి 5 రూపాయల వడ్డీని ప్రకటించుచున్నారు. 12 కోట్ల 84 లక్షల రూపాయలు బ్యాంకులో నిలువయున్నవి.

కైలుకట్టలు తగిలిపోవుట.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 17:— కలకత్తాబాపు కైలువే మాగ్గును వన్ముకురిసి, సింహాచలము, వెంకటేశ్వరమలమధ్య కొట్టుకొనిపోయినది. నేటినుండియు ప్రయాణికులకు టికెట్లయ్య బడుచున్నవి. గరకులు బంగ్లామున్నగునవి పంపించుకోవచ్చును. కట్టలు కొట్టుకొనిపోయిన స్వేచ్ఛనులమధ్య నేడును కేపును బండ్లనువారు టవనరము, 19 వ తేదీనుండి, సరాసరి ప్రయాణములు జరుగవచ్చును.

బర్మా మెయిలు స్త్రీమరు.

రంగూను సెప్టెంబరు 17:— ఇంగ్లీషు టపాలతో కలకత్తానుండి బయలుదేరిన కృష్ణాయు స్త్రీమరు సురక్షితముగ రంగూను చేరినది. ఎడ్జును ఆంగ్లేయ ఓడలను ముంచివేసిన సంతి ప్రయాణికులకుగాని, ఓడ ఉద్యోగులకుగాని నేటియుదయము వరకు తెలియదు. లంకాయను స్త్రీమరుమాత్రము వాటిలో కనుపడినది.

తగ్గించబడిన నూతన నిర్బంధనములు.

సిద్ధా సెప్టెంబరు 16. స్వదేశ విశేషములలో నే చోటికై నను పంపబడు తెలిగ్రాములన్నిటిలోను పంపించు వారి నేరుగానివారు కిజస్టరు చేయింపుకొన్న మారుపడముగాని అంతములతో పాటు వ్రాయవలెనని ప్రతినెలలో నొకయు రైర వొసగబడినది. అట్టిసంతకములేని తెలిగ్రాములునిలిపి వేయబడునని కూడ ప్రకటించిరి. అట్టిమారుపడములు స్వదేశతంత్రీవార్తలలో మాత్రమే వ్రాయదగునుగాని విశేషవార్తలలో నేను పూర్తిగా వ్రాయవలెనని యిపుడు మరలాబ్ధిపంప బడినది.

స్నేహెల్లు స్త్రీమరు.

జిబ్రాల్టరులో నాపివేయబడినది.

సరకుల నిష్పింపుడని కొరువారు. స్నేహెల్లు స్త్రీమరు జిబ్రాల్టరులో నాపివేయబడినది గాన నందులో తమ తమ సరుకులుగల బ్రిటిషుదేశవాసులును తటస్థులుగానున్న దేశములవారును వెంటనే తామువ్యవస్థాపితమైన తమ నాతిని తమ యాజమాన్యమును ప్రభుత్వ ప్రాంతములతో జిబ్రాల్టరు అటాచీని జనరలుగారికి వ్రాసికొనవలెను అయనకు సమ్మతిము కలుగగానే సరకులను వెంటనే వదలించుట కాయనవ్రాయును. విడుదలకాగానే సరకులను తమభావునకు తెప్పించుకొనుటకు తగిన ప్రయత్నములను యజమానరీ చేసుకొనవలెను. హిందూదేశముతో వర్తక సంబంధముగల శత్రుదేశములవారి యితర స్త్రీమరులేవియును జిబ్రాల్టరులో లేవు. వీని అందరికిని తెలియునట్లు ప్రకటించబడినది.

ఇండియా రాజభక్తి సభలు.

లాహోరులోని మహమ్మదీయుల యుత్సాహభరితమగు సభ. లాహోరు, సెప్టెంబరు 17:— ప్రస్తుతము జరుగుచున్న ఐకోపా సంగ్రామముందు బ్రిటిషువారు చేసిన పని న్యాయముని తమకు సమ్మతము కలదని నూచించుటకును టర్కీ ఆఫ్ఘను స్థాను ప్రభువులు తటస్థులుగా నుండుటకుగూర్చి తమ యామోదమును తెలుపుటకును లాహోరులోని మహమ్మదీయులు నిన్ను సాయంకాలము గొప్ప సభచేర్చిరి. ఆ సభకు ప్రముఖులందరును వచ్చియుండిరి. ఆ సభకు నవాబు ఫహ్ ఆలీఖాను జిజ్ఞాసూ. సి. ఐ. ఈ గారి నగ్రాసనాధిపతిగా నెమ్మకొనిరి. పంజాబు అంజుమానీ యిస్లాము సంఘకార్యదర్శియగు ఖామబక్షీ ఆలీఖాను గారిని, లాహోరు ఆఫ్ఘను పత్రికా సంపాదకుడగు మాలికు బరకతు ఆలీ ఎం. ఏ గారిని కార్యదర్శులుగాను ఎమ్మకొనిరి. అగ్రాసనాధిపతి యుపన్యసించిన పిమ్మట కొన్ని తీర్మానములు జరుపబడినవి.

ఇండియా భవము వర్తకము.

విదేశీ సంతతివారిలు

కైలీగ్రామస్థానము

మదరాసు సెప్టెంబరు 17:— సాంకేతిక పుముతో వ్రాయబడిన తెలివార్త విచ్చినవారు మామూలు మాటలతో తంత్రీవార్తగుర్తు వెంటనే పంపకపోయినపో లండనులోని ఫు సెన్సరుగా రామోదించు.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

THE INDIAN EXPEDITIONARY FORCE : RESOLUTIONS IN PARLIAMENT.

GERMANS ASSUME THE DEFENSIVE ALONG WHOLE LINE.

Japanese Scouts Take Kiao - Chau Station.

TRANSVAL GENERAL DELARY SHOT BY MISTAKE.

THE BUCCANEERING CRUISER : FURTHER DETAILS.

(REUTER'S AGENCY.)

The situation at the war centre has again solidified. The Germans have occupied a position extending from Noyon to the North of Verdun through the Loos and Argonne forests. The line passes the plateau to the North of Rheims. The enemy has been re-inforced and now stands on the defensive. Counter-attacks have been made and repulsed. Another severe engagement remains yet to take place in the immediate future though there is all the likelihood of its being less troublesome to the allies. Belgium is playing her heroic part and Russia in Austria is working havoc not only on the Austrians but on the Germans that went to help them. It is reported that Kiachau Railway Station has been taken by the Japanese scouts. The recent loss by the sinking of the five ships in the Bay of Bengal is estimated to be at the lowest £757,000. America is said to be making enquiries in Rangoon with a view to take the place of Germany and Austria as regards the export trade of Burma. This certainly is the first fruit of the treaty of friendship she recently contracted with Britain.

GREAT BRITAIN.

Cost of Expeditionary Force.

Resolution In The House of Commons.
Ordinary Charges To Be Paid by India.

LONDON, September 16.—(4-20 P.M.)—In the House of Commons, to-day Mr. Asquith moved that His Majesty having directed a military force consisting of the British and Indian troops, charged upon the revenues of India, to be despatched to Europe for service in the war in which this country is engaged, this House consents that the ordinary pay and other ordinary charges of any troops so despatched, as well as the ordinary charges of any vessels belonging to the Government that may be employed in this expedition, which would have been charged upon the resources of India had such troops or vessels remained in that country or the seas adjacent thereto, shall continue to be so chargeable, provided that if it shall be necessary to replace the troops or vessels so withdrawn by other vessels or forces, then the expense of raising, maintaining, and providing such vessels and forces shall be repaid out of any moneys which may be provided by the Parliament for the purposes of the said expedition.

A Magnificent Response from India.

Mr. Asquith said:—"The motion is one which, I am certain will be received with complete assent and gratitude in every quarter of the House. I do not think that in all the moving exhibitions of National and Imperial patriotism, which the war has evoked, there is any which has more touched, and rightly touched, the feelings of this House and the Country than the message from the Viceroy of India, announcing the magnificent response which the Princes and Peoples of that country have made to our appeal. (Cheers.)"

A Technical Difficulty.

In consequence of Section 55 of the Government of India Act of 1858, it is not constitutionally right or proper to charge upon the revenues of India, except in the case of an actual invasion or some other unforeseen emergency the cost of troops which may be sent outside that country, and the assent of both the Houses of Parliament is needed before any such charge can be imposed upon the revenues of India.

No Necessity For Quoting Precedents.

The assistance of the Indian Army in Imperial exigencies has been more than once, indeed several times, offered by India and accepted by ourselves, and I do not go into the precedents, because it is not necessary to do so; but in most of these cases the whole cost of the charge has been met, as I am sure we should willingly meet it in this case, out of the revenues of the United Kingdom.

India's Desire To Contribute To The Cost.

But when this matter came up two or three weeks ago before the Legislative Council of the Viceroy, one of the unofficial members moved a resolution to the effect that India would desire in the present emergency that she be allowed, not only to send her troops, but to contribute to the cost of their maintenance (Cheers,) and the Viceroy, on behalf of the Government of India, and, I am sure, with the assent and sympathy not only of this House and of the people of this Country, but of the whole people of the British Empire, accepted that offer.

The result is that though this patriotic initiative was not in any sense taken or inspired by the Government, but is proceeding from an unofficial member of the Legislative Council of the Government of India, these splendid British and Indian troops which are now already upon their way, will we believe, afford to us and to the Empire at large the most effective assistance in the righteous struggle in which we are engaged. (Cheers.)

Sincere And Heartfelt Acknowledgments.

The motion I have to move is purely formal in character in order to comply with the requirements of an Act of Parliament, but I am sure we should not be giving expression of what everyone of us feels, if we did not couple with its acceptance an acknowledgment sincere and heartfelt, of the spontaneous and splendid assistance of our Great Dependency. (Cheers.)

Spontaneous Loyalty to the Emperor.

Mr. Bonar Law said, "Nothing has moved the people of this country more deeply since the outbreak of war than the spontaneous outburst in India of the Loyalty to the King-Emperor and patriotism to the Empire. British Troops will be proud to welcome Indian Troops by their side. A more generous assistance could not be demanded and could not be enforced by us. It was coming not from force but from goodwill."

The resolution was passed unanimously amid cheers.

In The Lords.

LORD CREWE'S RESOLUTION.
Earl Curzon's Warm Tribute.

LONDON, September 17.—The Marquis of Crewe moved the same resolution as the above in the House of Lords. He referred to the pride which we all felt at the despatch of the Indian Forces. It was a magnificent tribute to our rule in India and also an evidence of how the heart of India beat in sympathy with us in this Great Struggle. She desired to play her part not only in sending troops but also in not making any saving because of absence of troops from India.

Earl Curzon paid a warm tribute to the offer of troops and the desire of the Indian Government backed by the Indian People to bear these charges added to the splendid tribute of Loyalty which had been offered to us in this crisis. The motion was carried amid cheers.

A Unionist Leader Interviewed. SUPPORT GOVERNMENT, DEFEAT THE ENEMY Is Our Motto.

LONDON, September 16.—(8-30 P.M.)—Mr. F. E. Smith interviewed emphasised that although the Unionists might justly resent the putting of Home Rule on the Statute Book their firm and single determination was to support the Government and defeat a common enemy. The Government represented a United Empire, when the sword was sheathed there was time enough to resume Home Affairs. Party Politics were of very small consideration until we were victorious. All domestic questions were laid aside. The Unionist Party will lend every assistance to the Government which is determined to see the country through the present crisis and is resolved to carry on this great struggle to a successful and triumphant conclusion.

Our Motto.

The motto of Mr. Bonar Law and Sir Edward Carson alike is "our country first" and that has always been our motto. Mr. Smith concluded:—"I am addressing a meeting with Mr. Churchill on Monday at Liverpool. I am prepared to stand side by side, till the war is over with any Englishman, Scotchman, Irishman, and Welshman, who means to see the war through. I know this is the view of the Unionist Party."

Pay of Indian Officers.

LONDON, September 16.—(6-30 P.M.)—In the House of Lords, to-day, Baron Middleton called attention to the reports that the officers of the Indian Expeditionary

Force had been placed on English pay. The Marquis of Crewe promised to consider the question though, he said it was not a simple matter.

Who Caused The War.

GERMANY ONLY IS RESPONSIBLE.

British Ambassador's Despatch.

LONDON, September 16.—(8-30 P.M.) A white paper has been issued containing the despatch from Sir Maurice De-Bunsen the British Ambassador in Vienna prior to the war with reference to the rupture with Austria. It shows that up to August 1st the conversations between St. Petersburg and Vienna were proceeding in the most friendly manner and Austria even assented to mediation on points of her ultimatum incompatible with Serbia's independence. It was at this point that Germany intervened with her Ultimatum to St. Petersburg and Paris cutting short the prospects of peace. A few days delay would probably have saved Europe the greatest calamity in History.

A British Submarine.

sinks A German Cruiser.

LONDON, September 16.—(9-50 P.M.)—The Press Bureau announces that submarine E. 9, has returned safely after sinking the German cruiser "Hela" six miles south of Heligoland.

Lord Curzon's Enthusiasm.

LONDON, September 16.—At a recruiting meeting yesterday evening Lord Curzon spoke on national unity and said that in his enthusiasm he had even embraced a labour member who embraced him.

Aga Khan and Prince of Wales Fund.

LONDON, September 16.—H. H. the Aga Khan has subscribed £1,000 to the Prince of Wales' Fund.

Confidence Restored.

Daily Continental Service Resumed.

LONDON, September 16.—(1-55 P.M.)—The daily service between England, Havre and Paris has been resumed.

A New Casualty List.

LONDON, September 16.—(9-30 P.M.)—Among the officers killed are:—Lieutenant C. Cogan, Northumberland Fusiliers, Captain A. Hewett, Royal Scots, Captain Jemmett-Browne, Royal Sussex, Lieutenant Perrott, Berkshires, Lieutenant J. Sword, 4th Hussars, Lieutenant Woodgate, Royal Lancasters.

FRANCE.

GENERAL POSITION FAVOURABLE.

Heavy German Losses: 200 Prisoners

Captured.

LONDON, September 16.—(5-40 P.M.)—A Press Bureau statement says:—"The general position along the river Aisne continues favourable. The enemy has delivered several counter attacks especially against the First Corps. These have been repulsed and the Germans have given way slightly before our troops and the French Army Corps on our Right and Left. The enemy's loss has been very heavy. We have taken two hundred prisoners."

TELEGRAMS.

**Rearguard Forced to Fight.
Germany Assumes The Defensive.**

LONDON, September 16.—(5-40 P. M.)—A Paris Communique issued this afternoon says that the German rearguard attacked by the Allies was compelled to make a stand. The enemy was reinforced on Monday and Tuesday by the German Main Army and assumed the defensive along the whole line.

The German Front.**Numerous Prisoners Taken.**

LONDON, September 16.—(6-30 P. M.)—PARIS. A Communique says: the Germans are strongly entrenched in some parts. The enemy's front extends from Noyon across the hills of Laon and the plateau north of Rheims across the Argonne forest to the north of Verdun.

Cautious Government.

In the pursuit after the battle of the Marne, the Germans left numerous prisoners, but M. Millerand will only give the figures when their accuracy has been established.

INDIA.**War Cables To The Viceroy.****A Submarine Exploit.****The "Hela" Torpedoed Off Heligoland.**

SIMLA, September 17.—The Secretary of State's cable to the Viceroy, despatched yesterday at 10-35 P. M., gives the following from the Admiralty:—

Submarine E. 9. returned safely, having torpedoed a German cruiser believed to be the "Hela" six miles south of Heligoland.

The Austrian Defeat.

SIMLA, September 17.—The Secretary of State's cable to the Viceroy despatched at 2-33 this morning gives the following from the Press Bureau:—"The Russian Official sources state that the Austrians were completely routed in Galicia. Desperate but ineffective efforts to save them were made by the Germans who lost much artillery. Undetailed estimates of the Austrian losses since the taking of Limberg are killed and wounded 2,50,000; Prisoners 1,00,000; guns 400.

IN NYASSALAND.**NO ENEMY FOUND.**

A similar message despatched at 12-30 this morning from the Press Bureau runs as follows:—

NYASSALAND:—Reconnaissance was made on the 13th and the frontier crossed and no enemy was found.

A Havas Cable.

PONDICHERY, September 17.—An official Havas, Paris, 15th September says:—Yesterday on our left the Germans resisted at north Aisne.

In the centre their line of resistance went from the north of Rheims, camp Chalou up to the western foot of the Argonne. They accentuate the movement of evacuation in the Argonne.

On the right they retire on Etain, Metz, Delme, Chateau Salins.

The Belgians continue expeditions around Antwerp inflicting serious losses on Germany.

**Rain Troubles The Germans.
Weather Unfavourable to Horse Transport.**

ALLAHABAD, September 17.—The "Pioneer's" London correspondent cables under date 15th:—The weather in France is much less favourable than it was during the German advance. Torrential rain impedes the passage of the armies and has rendered many roads very trying to horse transport.

General French's Initiation.

It appears that the beginning of the Allies' victory was the seizure by General French of the opportunity presented by General Von Kluck's crossing his front. General Allenby's Cavalry Brigade reported that the whole army was moving eastward. General French kept his aeroplanes aground and made no sign until the head of the enemy's column passed his Right. Then he threw General Allenby's Cavalry on the German flank Guard. A few hours later the Infantry were able to attack the main body in a column route. Within an hour General Von Kluck was moving northward.

Motor Lorries For Transport.

One lesson of this war is the extent to which motor transport can defeat reconnaissance. The Germans can engage their first line, while the reserves, forty miles in the rear bring an Army Corps upon motor lorries in the course of a single day. It was by the use of these lorries that three unsuspected Army Corps were brought to attack the British at Mons.

Horrible Sights of War.**Piles and Stacks Of The Dead.**

LAHORE, September 17.—The London correspondent of the "Civil and Military" Gazette cables:—London September 16th:—A Correspondent of the "Times" writing from

TELEGRAMS.

Melun says:—"I have spoken with a soldier returned wounded from a pursuit that will go down with the terrible retreat from Moscow as one of the crowing catastrophes of the world. They fled, he declared, as animals flee when they are cornered and know it. Imagine a roadway littered with guns, with knapsacks, with cartridge belts, with maxims and with heavy canon. There were miles and miles of it. Germany left her very life blood on those roads, and the dead—those piles of horses, and those stacks of men—I have seen it again and again. Men were shorn so close to one another that they remained standing after death."

The Buccaneering Cruiser.**Additional Details.****By An English Engineer.**

The Chief Engineer of the Greek vessel, "Pontoporus." Mr. B. B. Forbster, said:—"At 12 30 P. M. on the 10th instant I was down in the engine room. I heard there was a German boat in sight, and went on deck. As I reached the deck I heard two shots fired. I saw the German boat with another boat near. They were about a mile and a half away and the smoke was very thick. Captain Poulness, Skipper of my boat, did not understand what it was for. He blew the whistle and we slowed down. A German Lieutenant and a number of others came on board when we stopped. The Lieutenant asked the Captain what British coal he had on board. The German Officer left a guard on the deck, and went with the Captain to the latter's cabin, where he took possession of the ship's Articles. The German flag was hoisted. A German Engineer and guard were left in the engine rooms and the German Officer took charge of the boat. Mr. Forbster, who was the only Englishman on board, was then taken to the "Emden." He continued:—"As I stepped on deck the German Chief Engineer came forward and shook hands, saying:—'Mr. Chief, you will be treated like gentlemen. We can never tell but we may be prisoners next.' All the crew raised their caps to me and the Skipper came down from the bridge and shook hands. He also assured me that I should be treated well."

A Different Story.**Germans On The "Indus."**

Stories of rescued men naturally vary in many particulars. But it appears that the "Indus" was stopped by the "Emden" at 6-25 A. M. on the 10th instant. A Lieutenant and a number of armed Germans came on board and took possession, hoisting the German flag. The men of the "Indus" were told to pack, and while they were doing so the Germans were removing large quantities of stores to their own boat and the Hamburg-Amerika liner "Markomania" which, with a Greek boat, the "Pontoporus," kept in the background. One hundred and fifty cases of soap were taken and the following day all the "Emden" crew were busy washing their clothes. Other stores taken included two large cases of biscuits, bags of rice and flour, preserves, hams, etc. The Germans also took the precaution of removing four life boats to the "Markomania." By 3 P. M. the "Indus" was abandoned, and the Germans commenced to sink her. Ten shots were fired, and after two hours she sank. All the rescued men appear to have been well-treated. The German Engineers and Mates vacated their cabins to make room for them.

The "Lovat."

On the following day, the "Lovat" was sighted about 4 P. M., and two shots were fired across her bows to bring her to. By 5 P. M., the crew had been transferred and the boat was sunk with mines and a shot. The "Lovat" crew only had thirty five minutes to get their things together.

The "Killin" And The "Kabinga."

On the evening of the 12th instant the "Killin" and the "Kabinga" were sighted and stopped by Morse signalling. As it was getting dark the men were not then moved. During the night of the 12th instant three boats were sighted, but the "Emden" did not give chase. The first was believed to be carrying Mails. The second was of the Andrew Weir line and the third could only be distinguished as having a red funnel with two black bands. On the 13th instant the crew of the "Killin" was transferred to the "Kabinga" and the former was sunk.

The "Diplomat."

On the evening of the 13th instant the "Diplomat" came in sight and was stopped by a shot. While the crew was being transferred to the "Kabinga," the "Traboch" was also sighted and stopped. In order to sink the "Diplomat" it was found necessary to mine and scuttle her and a number of shots were fired at her. For some time the shots had no effect, but after half an hour she slowly began to heel over and finally sank nose foremost.

Departure of the "Emden."

On the 14th instant the "Emden" left in a southerly direction accompanied by the "Pontoporus" and "Markomania." The "Kabinga" sailed for Calcutta carrying the crews of all the vessels.

Why The "Kabinga" Was Spared.

From a statement of one of the junior Officers of the "Diplomat" it appears that the Germans only spared the "Kabinga" because the wife and little son of Captain Robinson were on board.

TELEGRAMS.

THE COLONIES**A Sad Fatality.****General Delarey Shot By Mistake.**

LONDON, September 16.—(1-5 P. M.)—General Delarey, who intended accompanying the South African Expeditionary Forces, has been accidentally shot dead near Johannesburg. General Delarey accompanied by Brigadier General Beyers was motoring yesterday evening to Delarey's farm. The Police, watching for a gang of desperadoes in a similar car, challenged Delarey's car which disregarded the challenge. The Police fired after the car, and the bullet entered Delarey's heart.

The unfortunate occurrence has created a great sensation. Only last week, in the South African Senate, General Delarey in a gallant and patriotic speech said that his services were ever at the disposal of the Government for the defence of the country. He added that if his land was attacked, he would defend it with all his might.

GENERAL DELAREY was born in 1848. He was a member of the first Volksraad of the Transvaal, and he commanded Lichtenburg burghers during the late Transvaal war. He came to England with Generals, De Wet and Botha, on the termination of the war. He was the first President of the Western Transvaal Farmers' Association.

BELGIUM.**Enormous War Levies.****German Financial Methods.**

LONDON, September 16.—(1-55 P. M.)—The German war levies in Belgium amount to £29,000,000 sterling. It is unknown how much has been obtained.

Railway Bridge Destroyed.

LONDON, September 16.—(1-55 P. M.)—The Belgians have destroyed the Railway Bridge over the river at Alost, cutting the communications between Brussels and Antwerp.

JAPAN.**Japanese at Kiao-Chau.****Scouts Capture Railway Station.**

LONDON, September 16.—(1-5 P. M.) TOKIO.—It is officially announced that the Scouts captured the Kiao-Chau railway station on Sunday.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency)

SIMLA.**Indian Telegrams.****Recent Restrictions Relaxed.**

SIMLA, September 16.—About the close of last month a Press "communique" was issued, to the effect that all telegrams, whether inland or foreign, must contain the sender's name registered equivalent in the text; otherwise, they would be liable to be detained by the Cens. It is now noticed that the words "or registered equivalent" should be read as applying only to messages, since the use of abbreviated address denote either the sender or the addressee, permitted in the case of foreign telegrams, which contain the sender's name in full.

The S. S. "Schneefel"**DETAINED AT GIBRAI****Claims T Her Ca**

SIM

It is announced for general information that the "Schneefel" is detained at Gibraltar on the ground of neutral cargo on the ship shown to the Attorney-General. The ownership, nationality and other particulars of the ship are under investigation. Upon satisfactory proof being furnished, the General will apply for release of the cargo. As the ship is at Gibraltar, claimants to secure the re-consignment. No other enemy ships are now at Gibraltar.

Breach of**Mails A**

KHURDA, which left P. shipped a of mails row.

SIMLA, September 16.—The depression which moved from Central Provinces into the neighbourhood of Indore has caused abundant rain across the head of Peninsula especially to south of its track and is likely to move into Rajputana to-day. Disturbance in extreme north of Agra has given local rain along North West Frontier. Rainfall has been nearly general in Orissa, Chotta Nagpur, Gujarat, Central India, west coast of the

ఒక పౌరుడు.

హిందూదేశమున విద్య.

జనాభా లెక్క వివరము.

ఇండియాలో విద్యాభివృద్ధి కవయమున జనాభా లెక్కలవలన కొన్ని సంవత్సరాల తేలియు నవకాశము కలిగినది. పాఠశాలలను కళాశాలలను ఎన్నిటిని ఎక్కువగా ఏర్పరచినను తలచినంత శీఘ్రముగ చదువు వ్యాపించుటలేదు. ప్రారంభవిద్య జేసేవందంతటను నిష్పంధముగ నేర్పబడుట సిద్ధించినను మొత్తము జనసంఖ్యలో సగముమంది చదువురాని వారుగానే ఉండును. ప్రతిపిల్లకును పిల్లవానికిని విద్యాభ్యాస పరిమితి నిష్ఠింపబడుటవలన చదువురాని వారిసంఖ్య యింకను తగ్గవచ్చును. చదువు నేర్చుకొనుచున్న వారిసంఖ్య లోను విద్యావంతులగు వారిసంఖ్యలోను గల భేదమున కనేక కారణములు కలవు. వానిలో పాఠశాలలో విద్యాభ్యాస మొన రించు కాలపరిమితము మిక్కిలి తక్కువగానుండుట యొక ముఖ్యకారణము. విద్యావంతుడుగుటకు ప్రారంభ పాఠశాలలో నధమము 5 సంవత్సరములైన విద్యనేర్చుకొనుట అవసరమని విద్యాశాఖవారి అభిప్రాయము. ప్రస్తుతము విద్యాభ్యాస కాల పరిమితి నాలుగేండ్లు కూడలేదు. ఆ నాలుగేండ్లును చదువుకొను విద్యార్థులలో జేయుమందికి 148 మంది మాత్రమే చదువు చున్నారు. ఈ అత్యంత సంబంధమును చక్కగా గమనించి నవో నీక్రింద చూపబడిన సంఖ్యాభేదములను సులభముగా గ్రహింపగలిగియుండుము.

10-15 సంవత్సరము 15-20 సంవత్సరము ముల లోపువారు ల లోపున విద్యా చదువుకొనుచున్న వంతులగువారి సం (వారిసంఖ్య వేలు) ఖ్య. జేయుమందిలో మందిలో

Table with 3 columns: Category, Value 1, Value 2. Rows include Literate population, Illiterate population, etc.

ఈ కడపటి సంఖ్యలలో పాఠశాలలలో చదువకుండ ప్రత్యేకముగ విద్య నేర్చుకొనిన వర్తక సముదాయములోని వారు మొదలగు వారి సంఖ్య కలసియున్నది. ఆ సంఖ్యను తొలగించినచో అవిద్య నడచుటకు ప్రస్తుత మవలంబింపబడిన విద్యావద్ధుల కలన లాభమును పొందినవారి నికరపు సంఖ్య తేలును.

మొకటి జనాభా లెక్కలలోగాక 1911-వ సంవత్సరమున జరిగిన జనాభాలో చదువుకొనిన వారిసంఖ్య సరిగా నిర్ధారణ చేయుట కేర్పరచిన పరిశ్రా విధానము చక్కగా నున్నది. ఒక రికి నుత్తరము వ్రాయగల వారును, ఒకరు వ్రాసిన యుత్తర మును చదవగల వారును మాత్రమే చదువుకొనిన వారను తరగతిలో చేర్చబడిరి. పురాణములలోనుండి పర్వములకుపర్వము లనే కరువుపెట్టగల శక్తిగలపండితులయ్యుండియు వ్రాయలేని నారసుగూడ చదువురాని వారను తరగతిలోనే చేర్చబడిరి. కాని అట్టి పండితుల సంఖ్య చాలతక్కువ. అనగా చదువురాని వారుగా నుండియు చదువగల వారమని జనాభా అధికారిని మోసము చేసినవారి సంఖ్యకన్న పండితులయ్యు చదువు రానివారి సంఖ్యలో వేయబడిన వారి సంఖ్య మిక్కిలి తక్కువ. జనాభా లెక్కలలో అటునిటుగూడ కొంచెము సుమారుగా నంకెలుపడి యుండవచ్చునుగాని అంతకన్న పొరబాటు లేమియునులేవు.

ఇండియాలోనున్న మొత్తము జనసంఖ్యలో నుత్తరము లు వ్రాయుటకును చదువుటకును శక్తిగలవారు 1000 మందిలో 59 మంది మాత్రమున్నారు. వారిలో స్త్రీలసంఖ్య చాలతక్కువ. పురుషులసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చు. ఒక మైలువిశాలము గల ప్రదేశములో 106 మంది చదువన వ్రాయన నేర్పుగల పురుషులగురు. జేయుమంది స్త్రీలలో చదువన వ్రాయన నేర్పుగలవారు 10 మంది మాత్రముండురు. వేరువేరు పరగణా లలో నీ భేదము విస్తారముగానున్నది.

1000 మందిలో చదువునచ్చినవారి ఆకరణీసంఖ్య.

Table with 4 columns: Category, Male, Female, Total. Rows include Literate population, Illiterate population, etc.

సంస్థానములలో తిరువాన్కూరు సంస్థానమును పరగణా లోల బర్హాయను ఉన్నతస్థానమున్నది. ఆ ప్రదేశముల యందలి ప్రజాకు చదువుకొనుటయం దాన్తకీ అధికముగ నుండుట వలనను, మతసంఘములవారు అంగులకు తగిన ప్రోత్సాహము కలుగజేయుచుండుట వలనను, ఆరెండు ప్రదేశములకు ఆధి క్యము కలుగుటకు కారణమైనది. తక్కిన పరగణాలలో వ్యత్యాసముండుటకుగూర్చి ఈస్టు ఇండియా కంపెనీవారు దేశములను క్రమక్రమముగ స్వాధీనపరచుకొని రనియు, వాని లో ముందు స్వాధీనపరచుకొనిన పరగణాలలో వెనుక స్వాధీ నపరచుకొన్న పరగణాలలోకన్న అభివృద్ధి అధికముగనున్న దనియును గెయిటుగారు సమాధానము చెప్పిరి. ఈ అసంబద్ధ మగు సంబంధమును గ్రహించుట చాలకష్టము. అన్ని పరగణా లును తమకు పూర్తిగా స్వాధీనమైన పిమ్మటనే విద్యాభివృద్ధిని ప్రోత్సాహపరుచుటకు బ్రిటిషుదొరతనమువారు పూనుకొనిరి. బంగాళమున బేహార్మునుగూడ నొక్కసారియే దొరతనము వారి కశక్తమైనవిగాని బంగాళమున విద్యావిషయమున వ్యయము గుచున్న విత్తములో బేహార్లోకన్న గమయినవ్యయముగలదేను.

దేశములన్ని విద్యాభివృద్ధి గ్రహించుటలో నొక ముఖ్యమైన అంశము తమిళమునది. 20 సంవత్సరముల వయ సులొనున్న పురుషులలో చదువుకొనినవారిసంఖ్య హెచ్చుగా నున్నది. 15-20 సంవత్సరములమధ్య వయసులోనున్న స్త్రీల లో చదువుకొనినవారు చదువునెలువకు 21 మందియున్నారు. ఆవయసులోనున్న వారిలోనే చదువుకొనిన స్త్రీలు చాలమం దియుండుట సహజముగలచే నిండేమియును వింతలేదు. అంత కన్న చిన్నవయసులోని వారికి లింకను విద్యాభ్యాసము చేయు సీతిలోనే యుండురు. చదువుచాలించిన పిమ్మటమరల విద్యావ్యాసంగమున కవకాశములేక వారిలో కొందరదివరకు నేర్చుకొనినదానినిగూడ మరచిపోయెదరు. పురుషులలో నగప డుచున్న భేదములనుగూర్చి గెయిటుగారు మూడు సమాధాన ముల నిచ్చిరి. మొదటిది 15 సంవత్సరములగుల బాలుడింకను బడిలోనే చదువుచుండునుగాన చదువన వ్రాయన నేర్పుగలిగి యుండడు. రెండవది 15-20 సంవత్సరములమధ్య వయసుగల విద్యార్థులందరిని లెక్కలు వ్రాయువారు చదువునచ్చినవారిని గానే ముఖ్యముగ వ్రాయుచుండురు. మూడవది వర్తకవ్యాపార ములలో చాలమంది చదువు నేర్చినవారుండురుగాని వారుమొ దట చదువునచ్చిన వారుగా నుండక క్రమక్రమముగా పోపా టులు చేయుచు చదువు నేర్చుకొందురుగాన చక్కగా వ్రాయుటకును చదువుటకును వారికసమర్థ యునదియేండ్లకుగాని కుదురదు.

మనము మతములనుబట్టి విద్యాభివృద్ధిని నిర్ణయింప చూచుటమాత్రమే అవశ్యము. కాని ఆయభివృద్ధి వేరువేరుపరగణాలలో వేరు విధములుగా నున్నది. ఆ వివరణము వలన సంతగా ప్రయోజనము కనబడదు.

మైలును చదువు నేర్చినవారి ఆకరణీసంఖ్య

Table with 4 columns: Category, Male, Female, Total. Rows include Literate population, Illiterate population, etc.

జయినీ పార్థ జొరాస్త్రియను మతముల వారిలోని పురుషులతో సుముగా హిందూమతములోని అంత్యాభియం లగు పురుషులు గూడ విద్య నేర్చియే యున్నారు. మొత్తము మీద క్రైస్తవసమాజములో చదువు నేర్చుకొనిన వారిసంఖ్య కన్న క్రైస్తవమతమునలించిన యిండియలో చదువు నేర్చు కొనిన వారి సంఖ్య చాలతక్కువగానున్నది. యూరేషియను లకును యూరోపియనులకును విద్య నేర్పుటకు ప్రయత్నములు చేయుటకును వి గాని మొత్తము క్రైస్తవసమాజకు లలో విద్య నేర్చిన వారిసంఖ్య హెచ్చుగానున్నది.

జర్మనీ ఇండియాలు.

ఒకపురాతనకథ.

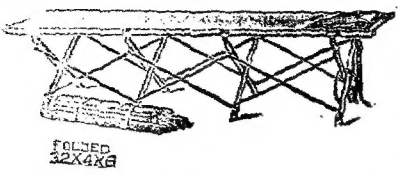
బంగాళమునం దొకవర్తకసాసము నేర్పజుమకొనుటకు జర్మనులు తొలుదొలుత 1751 వ సంవత్సరముననే ప్రయత్నిం చిరిని ప్రజలకు ప్రాయశః సామాన్యముగ తెలిసియుండకపోవ చ్చును. 1751 వ సంవత్సరము ఆగస్టు 19 వ తేదీగల యొక రోజులో నవాబు మీర్ కాసింగారు కలకత్తా కాకాసిలు అధ్యక్షులగు డానెల్ గారి కిటుల వ్రాసిరి. "నదిలో నడ్డపడి మహా మృదీయ నావలను పట్టుకొను నుద్దేశముతో జర్మన్ యుద్ధనా వలు మూడు హూగ్లీకి వచ్చుచున్నవని హూగ్లీనుండి నాకు వర్తమానము వచ్చెను. ఘాటాభాగ్ గారి దినుసులలో జర్మను నాయకుని నాశముచేయుటకు అంగ్లనాయకుడను, డచ్చినా యకుడును, ఉపాయములపన్ని ఘాటాభాగ్ అంగ్లనాయకు నితో చేరవలసినటు లేర్పాటుచేసిరి. అందువలన, జర్మన్ నా యకుడు పారిపోయెను. జర్మను లిచటికి వచ్చినయెడల, యూరోపియనుల కెల్లరకును చాలకష్టము. ముఖ్యముగ మీకు మఱింత కష్ట మగును. పిమ్మట మీరు చింతిల్లుదురు. మీవర్తక వ్యాపారముల నన్నింటిని నేను ఆపివేయించవలసి వచ్చును. అటులాపివేయుటకు రాజుగారివద్దనుండియనుమతిని తెప్పించును కాబట్టి యాజ్మెన్ నావ లడ్డపడుచున్న బాట నడ్డగించవండు నటుల బాగ్రత్తగ చూడుడు; వారు ఆ బాటచేరులోపల నైయుద్దేశమునకు తగినటుల ప్రయత్నింపును." ఇందులకు బంపిన జవాబులో డానెల్ గారి కిటుల వ్రాసిరి. "జర్మన్ నావ ను దేనినిగాని, నడపించుటకు పూనుకొనరాదనియు, నేకారణ ముచేతగాని, యేజర్మన్ నావకుగాని దాదాపుటకు నైతము ప్రయత్నించరాదనియు, మాలిమికి భిషిముగ నుత్తరపుచేసి తిని, డచ్చివారును, ఫ్రెంచివారును అటులనే చేసియున్నారని నమ్మెదను. ఈవిషయమున గెంతమాత్రమును సంబంధము లేదు. ఆనాటికి ప్రజల భావము మారుచున్నది. వేరొకరిని మరొకరుగాక! ఐన నొక్కవేళ అని యూదానినవచ్చునటుల తట సింపిన పక్షమున మీవార్యుల ప్రయత్నమువలన నయ్యవి ముక్తి టిపాలగుటయో, విఘ్నము బడుటయో, మఱియేవిధముననైన నాశముగుటయో తటస్థమును." "ఏకారణముతో నైనను జర్మన్ నావను నడపించుటకుగాని, దానికి దారి చూపుటకుగాని పూనుకొనరా" దని యధ్యక్షుడైన డానెల్ గారు మాలిమి తెగవారి కాజ్ఞ చేసిరి.

మూడేండ్లకుపిమ్మట, అనగా, 1754 వ సం॥ సెప్టెం బరు నెలలో కలకత్తా కాకాసిలువారు కోర్టు ఆఫ్ డైరెక్టరుల కొక నెద్ద లేఖ నంపిరి. అందులో నీక్రిందియంశములు గూడ వ్రాయ బడియుండినవి. "ఎండెగ్ నుండి యిచటికివచ్చునని యెదురు చూడబడుచుండిన నావలవిషయమై తమయే త్రవవున క్రమ ముగ నెర వేర్చి తి మి. అట్టి నావలకుగాని, యావకె ఇండియాలో నెల కొని యుండని యే యితర దేశీయుల నావలకుగాని యెట్టికారణముతోనైనను తోడ్పడరాదని మాలిములు, నాయకులదిగాగలవారి నందరిని నిట్టపరచితిమి. ఆనావల కడ్డముగ మాయము కై తోచిన ప్రయత్నముల నన్నింటిని చేయుటకు మా కట్టియధ్యంతరమును లేదని మీకు దృఢముగ విన్నవించుకొన్నాము." ఇంతవ్రాసిరిగాని, మునుసంవత్సరమే కలకత్తా కాకాసిలువారు, "నేరాసచే ప్రేరి తులై, జర్మనీనుండి క్రొత్తవచ్చువారితోడ వర్తకవ్యాపారముల జరపుకొనుటకు తమ కనజ్ఞ నొసగవలెనని డైరెక్టర్లవారిని ప్రార్థించిరి. అందులకు వారిని చీవాట్లు పెట్టుచు డైరెక్టరు ప్రత్యుత్తరము పంపిరి. "1755-వ సంవత్సరము డిసెంబరు నెల 8-వ తేదీన మీరు వ్రాసిన యుత్తరమునందలి 105-వ పాఠ గ్రావులోని యంశము, మానాకరులలో మర్యాదయు నింపు తైనను గమనముండువా డెవ్వడుగాని వ్రాయ దనుకొనునంతటి విపరీత వ్యభావముతో గూడియున్నది. ఇది, మిస్ట్రలభములను గోరి క్రొత్తవారి తోవర్తకముచేయుట కుత్తరపు దయచేయవలయునని, దాచా చెప్పకయే, కొరుటలిప్పు నేరుగాను. కంపెనీ వ్యవహారములకు మేము చెఱుపు గోరుచుండలేదని మీ రెంత చెప్పినను, నై పద్ధతివలన కంపెనీ వ్యవహారములకు ప్రతిధంగ మేర్పడుననుట విశదము. ఆత్మావశ్యకములకు నీరు, ఆహార పదార్థములు, ఇత్యాది వస్తువులు ప్రషియన్ నావ కావలసియుండిన పక్షమున, స్నేహబంధముగల రా లలో నొంకొంటి సహాయపడుట కవలంబింపబడు క నవలంబించి తో. వలసినదే. కాని, యే నెపమున వర్తక వర్గ లందు వారితో సంబంధము చేయ గూడదు" అని 17 డైరెక్టర్లు తమప్రత్యుత్తర తెలియజేసిరి.

నూ మదతమంచములమీద సుఖముగా

నిద్రపోవలసినది.

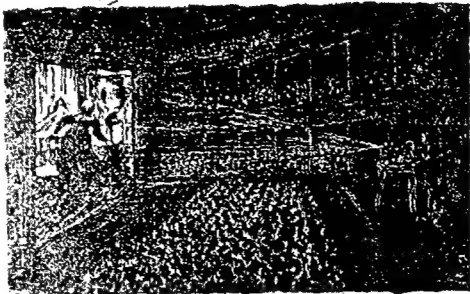
ఇది 1900 సంవత్సరము నుండి వర్తించుచున్నది.

ప్రయాణము
మీద పోయినను,
ఎప్పుడు నెలనను
వాయిదయిన నిద్ర
దీనిమీదపట్టగలదు.

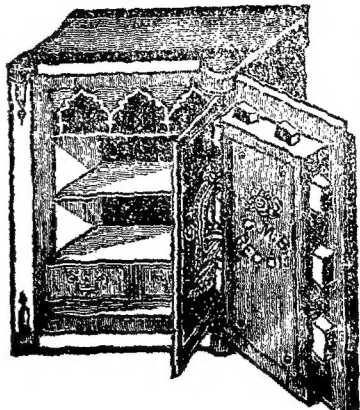
ఇది సులభముగా వాడుచున్నది. దేశసంచారము
చేయుచుండు ఆఫీసులు విద్యార్థులు, దీనిని గొప్పగా
కాపించుచున్నారు. ఇది అమెరికా దేశముందు చేయబడినది.
రీజ్ ఆడుగులు పొడుగు, 2 అడుగులు వెడల్పు. మడిచినప్పుడు
1.5 పౌండులకు మించనిపొడవుగా కట్టుకొని చేతపట్టుకొని పో
వచ్చును. ఒక చిన్న బాలుడయినను దీనిని తీసి మడచవచ్చును.
ధర చురుకు 1-కి, రు. 10-0-0 దోమతెర సామాను 2-0-0.
వెయ్యిపానుల బరువును ఈమంచముమీద వేసినను సులభముగా
ధరించగలదు. చక్కని జల్లికతో చేయబడిన దోమతెర 6-0-0.
చిరువామా:— ఖాదర్ అందు యూసఫ్ బ్రదర్స్,
వాచ్ అందు కాక్ ఇంప్రోవర్స్, మదరాసు.

ద్రవ్యపరిమితమగుటకు మార్గము.

నుమాను రు 500 లు ఖర్చు పెట్టినయెడల ఒక కాక్
బయల్స్ పు మెషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు సరిపడే ఫీలుములు
కొనగలరు. వాటితో చేతులు వేలు ఆర్జించగలరు. అనుగతు
లన్ని మావద్ద మెషీను కొనువారికి ఒక పూటలో ఉచితముగా
నేర్పడము త్వరగా భాగ్యవంతు లగుటకు ముంతకుమించిన
సుభవుమార్గము మరిలేదు. పూరాసంగతులగు క్యాటలాగును
మాచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. అల్లోవింకండి.
త్వరపడండి. కారనేషన్ బయల్స్ పు కంపెనీ,
హైదరాబాద్ :— 121, పెద్దనగర తిరువల్లి క్లబ్, (మదరాసు)
బ్రాంచి:— ఉర్లాం. గంజాం జిల్లా

ఇనుప పెట్టెలు.

ఏదైనాలో కాక
లవినను అందముగా
భద్రముగా సీమబీగ
ములలో కొత్తచేత
లతో పెట్టెలు మా
వల్ల బహుశా యేము
గా తయారుచేయిం
చబడును. ఆర్డరు
యిచ్చువారు వైజు
మందము లీగముల
వివరము వ్రాయుకో
రుచున్నాము. విక్ర
యార్థము మొత్తము
గా కొనువారికి దిస్తామంటు యియ్యబడును. పలుకుప్రాగల్భ
ములకు మోసపోగూడదు. మా పెట్టెలవిషయమై మేము
జవాబుదారిగా యుండగలవారము. వలయువారలు యీకింది
విలాసమునకు వ్రాయవలయును. సి. ఎం. బొలరామిరెడ్డి,
(4-8-14) ౦.నె 90, నారాయణమొదలివీధి, మద్రాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.
“స్తుతమతియైన యాధునిక భారతీ పల్కుల కట్టు
గల్గెనీ, యతులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవ రాయ
లచే క్లాఫింపఁ బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ నవ
రించి పెద్దయత్నములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును
సుభద్రావిజయ నాటకమునలె ముద్రింపఁ బడినది. ఆంధ్ర
వాల్మీకి రామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను
సుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికే జేర్చబడినది. ఇంక
శ్రీ కాళహస్తి స్తోత్రమును గలదు.
చతు: శ్రీశీవేశ్వరము. నలసినవారు.
శ్రీ శామజయమందిరము.
తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

ఈపంచలు కొనువారికి వీటితో పంచ 1-కి అత్తిలార్పా
టమున కొర్రుని కొడంగడ ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ
ముకటి కూడా ఇనాముగ పంపబడును.
మంచినమయము! నేనెవల కర్పవడినవి!! నెనుకదారకత్తు!!
మేలైన జపాక పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్పవడినందున
ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గలమేలైన అసల
పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనం
దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది
పో. మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే
యున్నది. ఇందులో ఎరువు, పచ్చ,
ఆకు పచ్చ, రోజా, మేళువర్నం
ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాఫింపు మైన్డేవి. త్వరపడుడు.
గిచ్చ మూరనిదివిన్ని 24 మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-4-0
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.
టి. సీతారామ మొదలియార్,
3, కందప్పమొదలి వీధి, తిరువల్లి క్లబ్, మదరాస్.

MESMERISED TALISMAN.
ఇదియొక గొప్ప క్రియ నిమిత్తమైన తామ్రము. దీని
ప్రభావ మత్యద్భుతము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేహ సంరక్ష
ణకు కావు. 2 కలరా, అమృతవారు మొదలగు అంటు వ్యాధ్య
ములను శోకనీయదు. 3. భూతలతేత సిహాచములను పాఠిం
5. 4. వ్యాధులు, పీడలు, ఆపదలు, గండములు తొలగిపోవును.
ను. నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, దిగ్గలు, దెబ్బలు, హరించు
ను. 5. ఆరోగ్యము, అదృష్టము, విశ్వగ్రహము, బలము, సుఖము,
ఉత్సాహముగలగును. 7. మృతకత్తు, సర్వజననశీకరము.
దురు. 8. నీవాదం 7లుచును. 9. సభకత్తు, సర్వజననశీకరము.
10. నీవాక వ్యాపార, వ్యవహార, కారాధ్యక్ష సమేతమై వాల్
బోవునపుడు దీనిని ధరించుకొని వాల్మీకి తప్పక జయమును,
లాభమును పొందగలవు. దానియందట్టి మహిమవున్నదని ఆను
భవజ్ఞులు వేసోల్లెను విశ్వామిత్రులవక్తాశించియున్నారు. ఇది
సర్వావధాన చేయింపు నొక ఘోషము మహాత్మునిచే గనిపెట్ట
బడినదేగాని కాళాచిత వేష దారులవలన గనిపెట్టబడినది
గాదు. శ్రీపురుషులు ఆ బాలకృష్ణులందరును తెప్పించుకొని
ధరింపదగిన అమూల్యమైన సుప్రతిష్ఠ వైన రక్షతాయెతు.
తాయెతు వెల రూ 1-8-0 లు మాత్రమే
వలయువారు — పి రాఘవబాగ్ నరాయణ,
మెమరీస్టో యిన్వెంటూరీ, ఒంగోలు (గుంటూరు జిల్లా).

క ఫ వ రి.

కిసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.
దగ్గు శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన
ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన
ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలించు దగ్గు. శ్వాస
కోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బ
సము, క్షయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు
దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

గ హానిక పు కుంబి.

విరేచనము, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి
ఈ హానికల మూడుపూటలు సేవించినతోడనే
సంపూర్ణము. వీనిని పిల్లలకుకూడా వాడవచ్చును.
అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫోరీరోడ్డు, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

నిక్కిలు వెండి హంటింగు గడియారము.

ఈ గడియారము బహువిధము
ను సుందరమయిన పనితీరుగలదిన్ని
మేలైన సామానులతో చేయబడినది.
వైమాత్యగల హంటింగ్ గడియారము
తెరవవలసిన మోడల దీనితలలోపైకింగు
(పీలు) ఉంచుచున్నది. వాటిని అది
మీన అవియే తెరచుకొనును. తర్వాత
గంటలూచుకొని ఆమాత్రమే మూసి
అది.

నిక్కిలు హంటింగు గడియారము. ధర రు. 2-8-0.
వెండిగడియారము. ధర 4-8-0.
విక్టోరియావాచ్ కంపెనీ, పాకారు పేటపోస్టు, మద్రాసు.

తలనొప్పులకు, కీళ్లపోట్లకు, వాయువునొప్పులకు పక్షవాతములకు

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన పరమామృతము.

దంతచూరము

మోహినీతెలము

పంటిసెప్పలకు దివ్యౌషధము.
డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫోరీరోడ్డు, బొంబాయి. లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, మద్రాసు.

జపాక పట్టుజాలరు చౌకము

2 మూరలు చచ్చాకముగల రుహా 1 కి కి రు. 1-6-0
1 కి " " " " " " 0-15-0
ఒకటేసారి రెండురూపాలు కొనువారికి. శ్రీలు కంత
మున ధరించు గట్టెడ్డ గ, కోడంగడ ప్రలాపముచితము.
ఒకటిరెండు గుడ్డలకు పోస్తే 0-8-0.

ఇదికాక కందలు విక్రయించిన
తట్టుపంచలవంటినాయపోవు
వనికరానివి కావు. అయిదు
రంగులుగల గుడ్డలో వివిధ
రంగులతో తీర్చి, ఆకులు,
పూవులతో అరచులలో
జాగ్రత్త గట్టి దా రెంబడి
ముతో మట్టుచు
నుండును. వేసే
తిము. ఇట్లన
నగు.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయెల్లవాచ్.
గొలుసుతో సహా ధర రు 3 0 0. పోస్తే 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డెయిలీమీద
మాకంపెనీ చేరు ఎట్టనిసిరా
తోను ముద్రింపబడియుండును.
ఇది చూచుటకుకందమై తలదీగ
మును, డబ్బుప్రాఫ్ అను గ్లాసు
దూమునుగలిగి ఘోరటుపనులకు
దగియుండును. వైమూత లో
భాగమున గ్యారంటీ వీటి అతి
కించి యుండును. సీమ నుండి
మాత్రే తయారుచేయబడినది. గాన నెవరియొద్దను జిక్కదు.
ఒకరొక్కరును దీయదుకను తలంపుతో తప్పక వెలనుంచి
తివి. చాలకాలము పనిచేయవలసిదియు, స్వల్పధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవమున తెలియును. ఇదివల
కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది
యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. ముప్పాణముననే యనే
కులు కొని సంపదించిరన కలహుట రెండుడు!
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పాకారు పేటపోస్టు నెం 167, మద్రాస్